

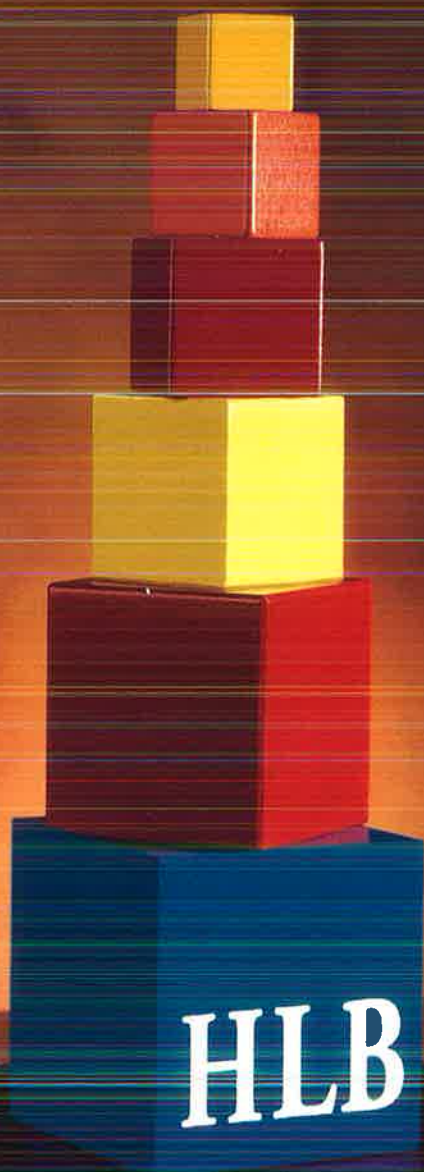
1470-60

Oude Rijkswerf *Willemsoord*

Den Helder



Ondernemen begint met een goede basis



Succesvol ondernemen vraagt om een goede basis. Immers, om slagvaardig en effectief te kunnen handelen, moet u de zaken goed op orde hebben. HLB Schippers is daarbij graag uw partner.

Met vestigingen in Amsterdam, Alkmaar, Amersfoort en Den Helder en (inter)nationale banden biedt HLB Schippers u de juiste ondersteuning op het gebied van fiscale en bedrijfsjuridische advisering, accountancy en business consultancy. Daarbij staat u als cliënt natuurlijk centraal. Betrokkenheid is voor ons een voorwaarde voor goede samenwerking en het beste uitgangspunt voor een optimaal resultaat. Persoonlijk contact en flexibiliteit staan dan uiteraard voorop. Onze medewerkers zijn geïnteresseerd in uw zaken en hebben naast gevoel voor cijfers óók gevoel voor mensen.

Kortom, met HLB Schippers heeft u een perfecte basis voor de verdere ontwikkeling van uw onderneming.



Inhoud



Inhoud

Voorwoord - 3

De dadendrang van *Den Helder*

Den Helder - 5

Wedergeboorte van een bijzondere stad

Cultuurhistorie - 9

Een rijk *fundament*

Nieuwe tijden, bouwen op het *verleden*

Toerisme - 21

Ontdek het allemaal, in *Den Helder*

Nederland Over Zee

Historisch hoogstandje met *toekomstperspectief*

Rust, ruimte, natuur, zon, zee en *strand*

Economie - 31

Economie Den Helder en regio weer op stoom

Economie *Noordkop*

Den Helder *uitgelicht*

Herkenbaar *anders*

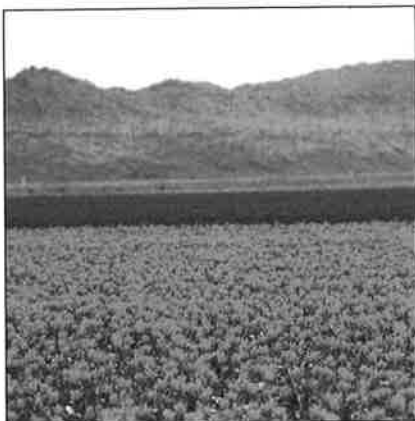
Water - 38

Water bindende factor economische *groei*

Relatie stad en water *hersteld*

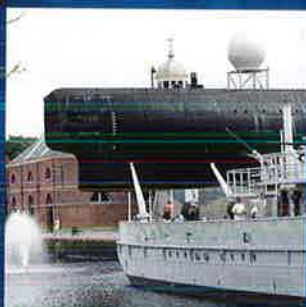
Noord-Holland *Maritiem*

Dit Special Magazine is een uitgave van B.V. Willemsoord en is tot stand gekomen met steun van de op de werf werkzame bedrijven.



PROVINCIE

Noord-Holland



De Provincie Noord-Holland wil de economische betekenis van de maritieme cluster in Noord-Holland onder de aandacht brengen. Maritieme bedrijvigheid, maritieme werkgelegenheid en maritieme kennis spelen een belangrijke rol in het functioneren van de Noord-Hollandse samenleving.

Deze economische betekenis van de maritieme cluster is een van de speerpunten van het college van Gedeputeerde Staten. De totale maritieme cluster in Noord-Holland omvat meer dan 2.200 bedrijven die werk bieden aan 27.000 personen. De totale omzet bedraagt 6,6 miljard gulden en de toegevoegde waarde op deze productie 3,1 miljard gulden.

De rol van de Provincie ligt vooral in de voorwaardenscheppende sfeer. Dit komt tot uiting in het overzicht van maritieme projecten sinds 1997, waarin tesamen met investeerders in publieke en private sfeer maritieme projecten van de grond zijn getrokken.

De provinciale bijdrage over deze periode bedraagt meer dan 90 miljoen gulden, hetgeen een totaalinvestering genereert van meer dan 830 miljoen gulden. Voor de werkgelegenheid betekent dit een groei met meer dan 3.500 arbeidsplaatsen in Noord-Holland.

Wij feliciteren Den Helder en de Kop van Noord-Holland met de geslaagde herbestemming van de Oude Rijkswerf Willemsoord te Den Helder.

Ook in de komende jaren blijven wij als Provincie partner in investeringsprojecten ter stimulering van de Noordhollandse economie.

Drs Bob Verburg

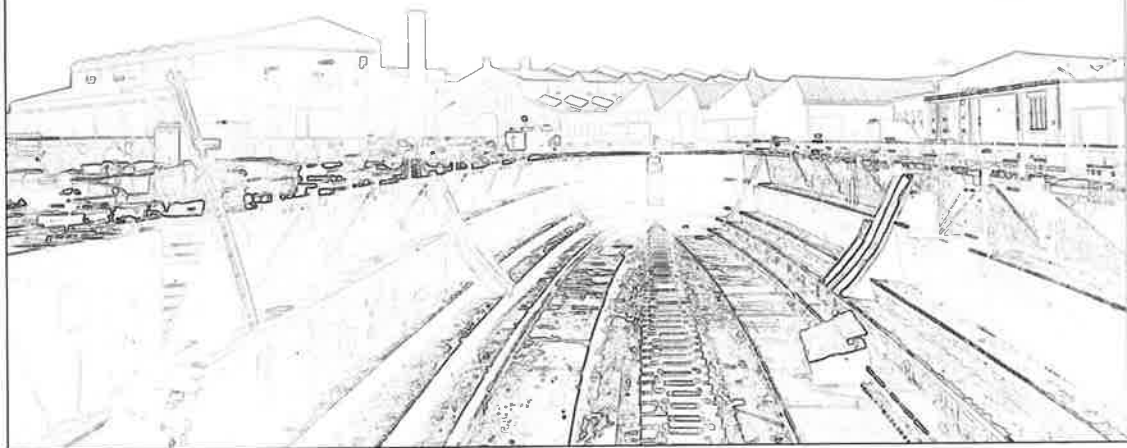
NOORD - HOLLAND

MARITIEM

De dadendrang van Den Helder



Voorwoord



Den Helder is bezig met een enorme inhaalslag. De aanwezige geschiedenis, de cultuurhistorie en de bijzondere ligging geven ons de munitie om Den Helder weer helemaal op de kaart te zetten. Er is geen stad in Nederland die aan drie kanten door water is omgeven en daarnaast nog eens unieke natuur binnen haar grenzen weet, gecombineerd met heroïsche elementen uit het verleden. Natuurlijk wisten we dit al jaren, maar door tal van oorzaken hebben we dit niet voldoende uitgenut en ons hiermee als stad ge-positioneerd.

Maar tijden veranderen. Een stad is tegenwoordig onderdeel van de belevingseconomie; een merk met waarden en een imago. Dat geldt ook voor Den Helder. De afgelopen jaren zijn we begonnen met het starten van projecten die we eerder definieerden in ons Strategisch Plan 2015. In dat plan maken we duidelijk waar we in 2015 willen staan. We willen dan een vitale, dynamische stad zijn waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Maar welke stad wil dat niet? Inderdaad; iedere stad. Maar juist onze cultuurhistorie, geschiedenis en ligging geven aan die wens een extra lading. Een lading bovendien, die onlosmakelijk met deze stad verbonden is.

In dit magazine kunt u de eerste resultaten van onze dadendrang vinden. De Oude Rijkswerf Willemsoord bijvoorbeeld; een project waar we erg trots op zijn. Over enkele jaren zal hier een nautisch themapark te vinden zijn dat met recht uniek genoemd mag worden. Maar ook de plannen rond het Stadshart zijn de moeite waard. Of de revitalisatie van de Stelling Den Helder, een linie van fortificaties waarbinnen de stad ooit ontstaan is. Onze plannen met het water mag ik hier niet onge-nomd laten. De Kop van Noord Holland zou wel eens kunnen uitgroeien tot een tweede watergebied van Nederland, na Friesland. Den Helder werkt daar graag aan mee, dat blijkt onder meer uit onze plannen voor het stadshart. Hiermee willen we de verbinding tussen de stad en de zee herstellen.

Dat onze plannen aanslaan, blijkt uit bijvoorbeeld de bevolkingsgroei en de toename van de werkgelegenheid. Recentelijk steeg die met 500 arbeidsplaatsen in één week. Den Helder roert zich derhalve volop. Ook op het gebied van veiligheid. We leveren, via de marine, een behoorlijk aandeel aan het Nationaal Product Veiligheid. De externe beveiliging van ons land geschiedt voor een deel via Den Helder. Denk daarbij aan de Kustwacht, de Opleidingscentra voor Veiligheid op Zee die in de stad gevestigd zijn en de bewaking van de milieuveiligheid op zee.

Ik nodig u uit om via dit prachtige magazine getuige te zijn van onze plannen en resultaten. Maar ook een kijkje komen nemen, is meer dan de moeite waard. Dit jaar (2002) staat onze stad in het teken van de samenwerking. Ik wil u daartoe van harte oproepen. We staan altijd open voor ideeën en suggesties. Want samenwerking is voor ons net zo belangrijk als onze unieke ligging.

Burgemeester drs. J.M. Staatsen





de Vries & van de Wiel

*aannemingsbedrijf grond-, weg- en waterbouw,
baggerwerken, bodemsanering en milieuadviezen*

Schagen

(0224) 211 211

*Gespecialiseerd
in
veelzijdigheid*

Harmenkaag 9, 1741 LA Schagen
Postbus 218, 1740 AE Schagen
Tel. (0224) 211 211
Fax (0224) 211 299

info@devriesvdwiel.nl
www.devriesvdwiel.nl
NEN-EN-ISO 9001
VCA**

*De Kamer van Koophandel
Noordwest-Holland is in de regio het
advies- en voorlichtingscentrum voor
bedrijven en startende ondernemers.
Zij voert een aantal economische
orderingswetten uit, geeft op een
breed terrein individueel en collectief
voorlichting aan ondernemers,
adviseert overheden en stimuleert op
tal van fronten de economische
bedrijvigheid.*

*In het handelsregister van de kamer
staan circa 60.000 ondernemingen,
verenigingen en stichtingen
ingeschreven. Bij de kamer werken
ongeveer 110 mensen. Naast het
hoofdkantoor in Alkmaar zijn er
regiokantoren in Hoorn, Purmerend
en Den Helder.*

**EERST EVEN LANGS JE
KAMER VAN KOOPHANDEL**



KAMER VAN KOOPHANDEL



**DE KAMER VAN KOOPHANDEL IN DEN HELDER
WIJST U DE WEG IN HET ECONOMISCHE VERKEER.**

EERST EVEN LANGS JE KAMER VAN KOOPHANDEL

Kamer van Koophandel Noordwest-Holland
Regiokantoor Den Helder, Luchthavenweg 6, 1786 PP Den Helder
tel.: 0223 - 68 54 50 • fax: 0223 - 68 54 59
E-mail: fodh@alkmaar.kvk.nl • Website: www.alkmaar.kvk.nl

Wedergeboorte van een bijzondere stad



Den Helder



'Le Gibraltar du Nord'. Zo noemde Napoleon even liefkozend als toepasselijk het meest noordelijke puntje van Noord-Holland dat hij in 1811 verkende. Aan drie kanten omsloten door water lagen daar de dorpen Huisduinen en Helder. Napoleon onderkende de strategisch perfecte ligging en gaf opdracht tot het bouwen van een verdedigingslinie met maar liefst zes forten. De latere Koning Willem I voltooide dit project, waarna binnen 'De Stelling' het 'nieuwe' Den Helder verrees.

Een kleine tweehonderd jaar later wordt op de fundamenteën van deze oude vesting letterlijk en figuurlijk aan een nieuwe toekomst gebouwd. Een toekomst waarin het cultuurhistorisch erfgoed wordt gekoesterd en benut om nieuwe activiteiten te ontwikkelen. Zowel op het gebied van stedenbouw, architectuur, toerisme en recreatie als het aantrekken van (nieuwe) bedrijvigheid. Deze wedergeboorte van Den Helder krijgt onder meer gestalte in omvangrijke projecten als de ontwikkeling van de Oude Rijkswerf Willemsoord, de renovatie van "De Stelling van Den Helder" en de revitalisering van het stadshart.

Imago

Wie aan Den Helder denkt, denkt al snel aan een stad met veel wind en water. Een echte marine- en offshore stad waar de handen uit de mouwen worden gestoken en vertier van secundair belang is.

Het imago van Den Helder is onlosmakelijk verbonden met de toonaangevende rol die de marine sinds mensenheugenis heeft gespeeld. Zowel op het gebied van werkgelegenheid, onderwijs, infrastructuur als cultuur. Na het beëindigen van de Koude Oorlog en het geleidelijk terugtrekken van de marine uit de 'oude stad', ontstond een vacuüm. Oude marineterreinen kwamen braak te lig-

Stad ontwaakt

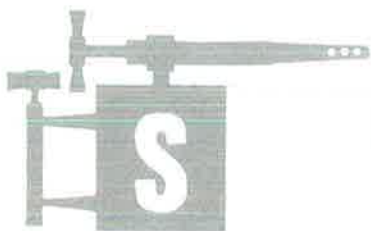
en ontdekt

wat altijd al voor het

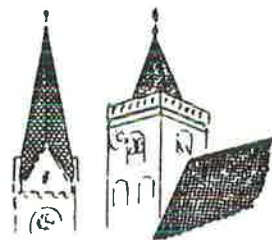
grijpen lag

gen en de nieuwe marinehaven bood minder emplooi. De werkgelegenheid nam af en het stadsbestuur ging zich bezinnen op de eigen identiteit en toekomstige ontwikkeling van de stad. Dat leverde weldra meer op dan menig-een had verwacht. Bestuur en inwoners werden zich meer dan ooit bewust van de uitzonderlijke ligging, het unieke cultuurhistorisch erfgoed en de aanwezigheid van rust, ruimte, zee, strand, polderlandschappen en natuurgebieden. Het leek alsof de stad ontwaakte en pas nu ontdekte wat altijd al voor het grijpen lag: de ongekende mogelijkheden om Den Helder op de kaart te zetten als stad waar het goed wonen, werken, leven en recreëren is. Een stad ook die zowel een kort bezoek als een langdurig verblijf meer dan waard is.





LOODGIETERS- DAKDEKKERS-
EN LEIDEKKERSBEDRIJF

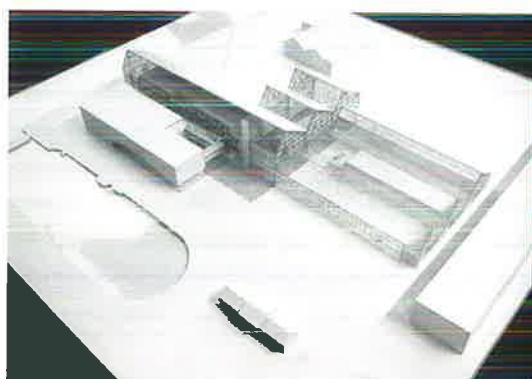
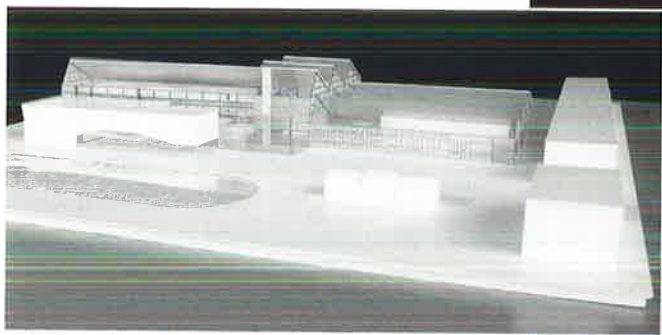


L.F. Stam B.V.

*Gespecialiseerd in: - aanbrengen van zink- en koperwerken
- loodlassen*

't Eiland 8 - 1749 GA Warmenhuizen
Tel. 0226 - 392597 - Fax 0226 - 394098

P O L Y F I L M B V



Het bioscoopbezoek neemt de laatste jaren sterk toe. Er is steeds meer behoefte om uit te gaan en men verlangt daarbij kwaliteit. Polyfilm speelt in op die behoeften door haar publiek de films te laten beleven in comfortabele zalen met grote schermen en optimale geluidssystemen. Spectaculair gemaakte films dienen ook spectaculair vertoond te worden. Polyfilm speelt een steeds belangrijker rol in de Nederlandse bioscoopwereld met bioscopen in de steden Lelystad, Almere, Zoetermeer, Oss en Meppel. Naast de exploitatie van in totaal 22 zalen op 5 locaties verzorgt Polyfilm tevens de programmering van nog eens 20 bioscoopzalen op 4 locaties. Den Helder is uitgekozen als één van de nieuwe locatie's voor een nieuwe multiplex-bioscoop met 6 zalen, gevestigd aan de Oude Rijkswerf, Willemsoord. De bioscoop zal voldoen aan alle Polyfilm kwaliteitseisen zoals wand tot wand projectie, digitaal surround sound, comfortabele stoelen, voldoende beenruimte en airconditioning.

polyfilm



Eerste resultaten

De eerste resultaten van het nieuwe bewustzijn zijn inmiddels zichtbaar. Oude stadswijken zijn en worden opgeknapt en opnieuw ingericht. Er wordt geïnvesteerd in het winkelcentrum, het voorzieningsniveau en verschillende woningbouwprojecten. Bijzonder is bijvoorbeeld de op handen zijnde ontwikkeling van 'Duinparkplan' in het Kennedypark. Hier verrijzen de komende jaren in een natuurlijk duinlandschap onder meer fraaie appartementen, architectonisch hoogstaande 'duinrelwoningen' en 'duinhofwoningen'. Fort Kijkduin, onderdeel van de Stelling, werd in 1996 na een grondige restauratie opnieuw geopend en trekt jaarlijks rond de honderdduizend bezoekers. Niet in de laatste plaats dankzij het Noordzee-aquarium dat in de onderaardse beuken van het fort is gebouwd.

Willemsoord vliegwiel

Dit en meer is inmiddels gerealiseerd. En nog veel staat op stapel. Mede op basis van de strategische toekomstvisie Den Helder 2015 is gekozen voor een geïntegreerde projectaanpak waarin het verleden als drager voor de toekomst dient. Spraakmakend voorbeeld is de herbestemming van de Oude Rijkswerf Willemsoord tot een nautisch themapark. Een zeer omvangrijk en ambitieus project dat als vliegwiel dient voor de op handen zijnde restauratie van de Stelling en de revitalisering van het 'oude stadshart'. De restauratie en herbestemming van de Oude Rijkswerf Willemsoord is tevens een belangrijke drager van de verdere toeristische en

watersportgebonden ontwikkeling van Den Helder.

Stadshart

Het gemeentebestuur en ondernemers zijn zich ervan bewust dat er nog meer moet gebeuren om Den Helder als toeristische trekpleister op de kaart te zetten. Om de stad aantrekkelijk te maken voor een langdurig verblijf wordt bijvoorbeeld het 'stadshart' de komende jaren herontwikkeld.

Het stadshart zoals dat nu is, heeft een beperkte centrumfunctie. Er is veel open ruimte en het ontbeert de intimiteit van een echt stads- en winkelhart. In het strategisch plan Den Helder 2015 wordt dan ook gepleit voor de ontwikkeling van een stadshart waar woonfuncties gecombineerd worden met hoogwaardige en gevarieerde horeca- en winkelvoorzieningen. Dit in nauwe samenhang met de ontwikkeling van de Oude Rijkswerf en de restauratie van de Stelling.

Een en ander is nader uitgewerkt in het Project Stadshart dat in uitvoering is. De gemeente en woningbouwstichting hebben al verschillende panden aangekocht en gaan het oude stadshart ontwikkelen op basis van een masterplan. Om de bewoners hierbij intensief te betrekken wordt in het midden van het centrumgebied een Stadswerkplaats ingericht. Hier kunnen de bewoners zien wat er gaat gebeuren in de stad, ideeën aandragen, herinneringen ophalen, verhalen vertellen en discussiëren over de toekomst van de binnenstad. De Stadswerkplaats wordt als een reservoir gevuld met de unieke inbreng van bewoners op de verdere ontwikkeling van Den Helder. Een plaats ook waar de sluimerende trots wordt hervonden. En een plek

van wedergeboorte. Hier wordt Den Helder 'Herkenbaar Anders'. Gebruikmakend van de unieke kenmerken en historische verworvenheden zal de attractiewaarde van Den Helder de komende jaren verder gestalte krijgen en worden uitgedragen.

Toekomst

Den Helder bevindt zich midden in een belangrijke periode. De eerste fundamenten voor een nieuwe toekomst, hernieuwd zelfbewustzijn en toeristische trekpleisters zijn gelegd. De Oude Rijkswerf Willemsoord nadert de voltooiing van de restauratie; een uniek nautisch themapark 'Nederland Overzee' zal de stad in de vaart der volkeren opstoten. De bestuursopdracht waarmee het stadshart wordt aangepakt, ligt er. De structuurvisie Stelling Den Helder is gepresenteerd en in 2003 wordt begonnen met het in oude glorie herstellen van deze unieke verdedigingslinie. Verschillende wijken worden gerenoveerd, de parken worden opnieuw ingericht en zowel de kwaliteit als diversiteit van de culturele voorzieningen neemt toe. Ook het bedrijfsleven ontwikkelt zich, met als meest spraakmakend voorbeeld de komst van de NAM die in 2003 haar operationele vestiging in Den Helder opent. Verder trekt de haven een gestaag groeiend aantal zeegaande jachten. Den Helder waterstad? Zeker. Maar er is nog meer. De plannen voor het Geochron - een interactief infotainmentcentrum dat de natuur in en rond de zee verbeeldt - krijgen vaste vorm. De Vloeddagen zijn een doorslaand succes, de stranden zijn langgerekt en de zon schijnt meer dan waar dan ook in Nederland. De komende jaren zijn jaren van ontginnen, van zaaien en oogsten. Want, en dat zal iedereen duidelijk worden, Den Helder wordt 'Herkenbaar Anders'.



Ook voor uw historische objecten

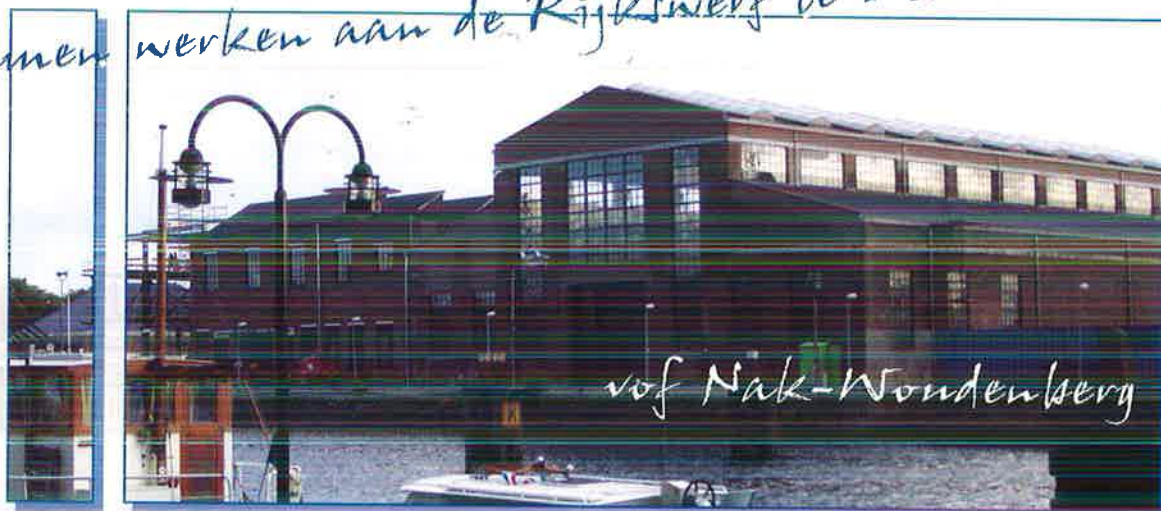
Kantoren te
Alkmaar, Den Helder en Schagen

Drs. F. Bijlweg 160
1784 MC Den Helder
Telefoon (0223) 66 03 00
E-mail den-helder@de-jong.nl



de Jong

Samen werken aan de Rijkswerf te Den Helder



NAK Den Helder b.v.

Telefoon 0223 - 637 359

*bouwer
in beweging*



KONINKLIJKE

WOUDENBERG

Telefoon 0183 - 60 66 00

Een rijk fundament



Cultuurhistorie



Met het besluit de toekomst te bouwen op het cultuurhistorisch fundament, heeft Den Helder gekozen voor een rijke en gevarieerde basis voor vernieuwing. Hoewel in alle opzichten sterk bepaald door het water, laat het culturele erfgoed van de stad een verscheidenheid aan capaciteiten en mogelijkheden zien. De Oude Rijkswerf Willemsoord, de Stelling en het oude stadshart hebben elk hun eigen potenties. In samenhang maken ze Den Helder uniek.

Zoals de Oude Rijkswerf Willemsoord als vlegwiel dient voor de toekomstige ontwikkeling van Den Helder, zo heeft de ontstaansgeschiedenis van de werf ook in het verleden de groei en identiteit van de stad bepaald. Het is dan ook niet meer dan logisch dit hoofdstuk te beginnen met de geschiedenis van de Rijkswerf. De Stelling en het oude stadshart volgen dan als vanzelf.

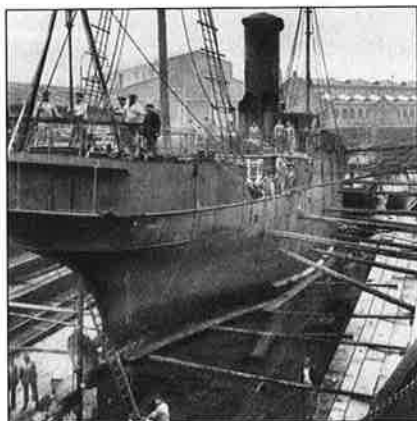
De keuze van de keizer

Zo rond 1780, tijdens de Vierde Engelse Oorlog, werd Den Helder voor het eerst als mogelijke locatie voor een haven met kielplaats genoemd. In 1792 werd de daad bij het woord gevoegd. Een echte werf kon de kielplaats nog niet worden genoemd. Het was een door dijken omsloten ruitvormig gebied dat, afgesloten door een schutsluis, dankzij het tij een natuurlijk droogdok vormde. Eind achttiende eeuw werd er al om Den Helder gevochten, maar grote betekenis kreeg het plaatsje pas met het besluit van Napoleon de kielplaats om te vormen tot oorlogshaven. In 1811 gaf hij zijn Nederlandse inspecteur-general des ponts et chaussées Jan Blanken en diens Franse collega Sganzin

de opdracht een plan op te stellen voor een Zeehavenstad met droogdokken.



Twee jaar later had Blanken zijn tekeningen af. Zijn plan omvatte behalve het werfsterrein uitgebreide vestingwerken, magazijnen en woonhuizen. Ook na de val van Napoleon in 1814 bleef Blanken bij de ontwikkeling van de werf betrokken. Toen koning Willem I in hetzelfde jaar beval een Maritieme Etablissement aan het Nieuwe Diep aan te leggen, maakte Blanken plannen voor een droogdok met stoommachinegebouw en een groot magazijn. Een jaar later werd met

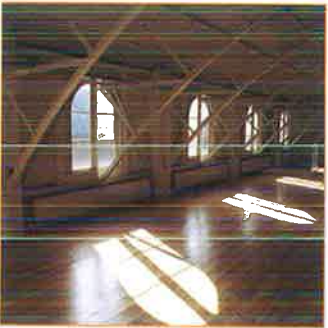




Bepalend voor Den Helder was

Napoleon's besluit de oude kielplaats

om te vormen tot oorlogshaven



de bouw begonnen. In 1822 kon het droogdok in gebruik worden genomen. De ontwerper droeg het over aan de marine. Vanaf dat moment was Inspecteur der Maritieme gebouwen Valk verantwoordelijk voor de inrichting van Willemsoord. Hij liet de radiale opzet van Blanken los en gaf de werf zijn orthogonale ordening om het natte dok.

Introvertie

Kenmerkend voor deze opzet is de symmetrische opbouw met de belangrijkste as gericht op zee. Hierdoor kan de werf worden verdeeld in vier kwadranten. Elementen hiervan zijn nog steeds duidelijk aanwezig. Een karakteristiek is de geslotenheid van de werf. Het complex is naar binnen gericht. De voorzijde ligt aan het Nieuwe Diep. De monumentale bebouwing langs het afsluitingskanaal vormt de grens aan de westzijde. Vrijwel alle toegangen tot deze magazijngebouwen liggen aan de werfzijde. Ook de bebouwing langs de Maritieme Binnenhaven en het Noorderkanaal zijn typische werfgebouwen. Aan de waterkant ligt de bevoorradingszijde, met kleine hellingen voor masten en sloepen. De toegang bevindt zich aan de binnenzijde van het werfterrein.



Ruim 170 jaar bood die binnenzijde van het werfterrein werk aan vele inwoners van Den Helder en regio. Sinds de sluiting van de werf in Hellevoetsluis in 1933, was Willemsoord de enige Rijkswerf. Van oorsprong was het een 'werf van uitrusting', waar geen nieuwbouw plaatsvond. Na opheffing van de laatste werf van aanbouw in Amsterdam, was wel beperkte nieuwbouw toegestaan. In 1917 werd het eerste project opgezet. In 1988 kwam de laatste serie nieuwbouwschepen uit de werf. In 1993 verliet de Koninklijke Marine het complex. De Oude Rijkswerf was te klein en te gedateerd voor de grote, moderne oorlogsschepen.

De Stelling

In 1995 keeg de gemeente het beheer over een deel van het complex, waardoor kon worden voorkomen dat het ten prooi viel aan verpaupering en vernielzucht. In 2000 droeg de staat het eigendom van het complex over aan de gemeente. Er werd een masterplan uitgewerkt voor het behoud van het Rijksmonument dat voorzag in een investering van 120 miljoen euro. Hiervoor wordt de werf de komende jaren omgebouwd tot nautisch themapark dat ook ruimte moet bieden aan grootschalige (bedrijfs)evenementen. De combinatie van educatie, informatie en amusement moet zoveel mensen trekken dat Den Helder er als geheel weer wel bij vaart.

Zoals gezegd hangt het wel en wee van de stad nauw samen met de ontwikkeling van de oude Rijkswerf Willemsoord. Om die relatie goed uit te kunnen leggen, moeten we terug naar de al eerder genoemde gevechten om Den Helder aan het eind van de achttiende eeuw. In 1799 om precies te zijn, vielen Engelsen en Russen de 'stad' vanuit het zuiden binnen. Tot die tijd had Den Helder de verdediging gericht op de zee. Vanuit fort Kijkduin en overige kustbatterijen kon de vijandelijke vloot in de gaten worden gehouden. Den Helder voelde zich veilig. Inwoners en admiraliteit stonden er niet bij stil dat de vijand over land zou kunnen komen en dat zij dus ook uit het zuiden gevaar hadden te duchten.



Aan die illusie maakte de gecombineerde Engels-Russische inval een einde. Als reactie daarop werd ter verdediging van met name de marine-functies in Den Helder een stelling opgetrokken waarmee de gehele landzijde kon worden afgedekt. De Stelling bestond uit Willemsoord en de forten Kijkduin, Erfprins, Dirksz Admiraal en West- en Oostoever (langs het Noordhollands Kanaal), later werd de reeks ter bescherming van de monding van het Noordhollands Kanaal nog uitgebreid met zeefort Harssens. Door een samenspel van de schootslijnen vanuit de forten was Den Helder voortaan ook vanuit het zuiden een moeilijk te nemen vesting.

De stad

Bijzonder aan het verdedigingssysteem van Den Helder is dat het uit een grote verscheidenheid aan elementen bestaat die op relatief korte afstand van elkaar liggen. In vergelijking met een verdedigingsswal rond een stad is de Stelling een rijke schakering van verschillende patronen en elementen. Ten opzichte van een in het landschap gespreid verdedigingssysteem, zoals de Stelling van Amsterdam, is het een compact en hermetisch geheel. Deze uniciteit biedt perspectief voor de toekomst, ook al is de Stelling in de



Engels-Russische aanval opent

ogen voor gevaar over land

loop van ruim anderhalve eeuw helemaal opgeslokt door de stad die ze door haar bescherming mede tot stand hielp komen.

Achter de Stelling was het veilig wonen. Bovendien voorzagen de werf en marine in arbeid. Den Helder en de Rijkswerf groeiden dan ook steeds meer naar elkaar toe. Aan de noordzijde van de werf lag een kanaal, de Hoofdgracht. Hierlangs bouwden de burgerij en de Koninklijke Marine hun representatieve gebouwen, zoals herenhuizen en de Marineclub. De Spoorstraat vormde de verbinding van het station naar de Westpoort van de werf. En het was zeker geen toeval dat de toren van de Waterstaatskerk aan de Weststraat precies in de symmetrie-as van

de Rijkswerf werd gesitueerd. Werf en stad waren in alle opzichten met elkaar verbonden.

Na de Tweede Wereldoorlog raakte de ruimtelijke relatie van de stad met het werfterrein echter verstoord. Vooral doordat een deel van de karakteristieke woningen aan de Hoofdgracht werd gesloopt. Wat rest is een hoge dijk - een gevolg van de ophoging in het kader van de Deltawerken - die door passagiers van de veerboot naar Texel wordt gebruikt als opstelruimte. Herinrichting van Willemsoord en herinrichting van de stad gaan hand in hand. Beide moeten het nautische karakter van Den Helder versterken. Met de aanleg van een promenade langs de



Koopvaarders- en Maritieme Binnenhaven is een eerste stap gezet in de herinrichting van het openbare gebied. Maar met de dijk op deltahogte heeft Den Helder vrijwel geen plek meer waar de bijzondere ligging aan zee zichtbaar is. Herinrichting van de dijk langs de Hoofdgracht kan de stad weer in het rijke bezit brengen van een plek met uitzicht op het Marsdiep en het Nieuwe Diep. Bij de Rijkswerf kan Den Helder een mooie en aantrekkelijke zeepromenade krijgen met royaal uitzicht op het Marsdiep, Texel en Willemsoord.

Het oude 'Maritieme Etablissement' is een officieel Rijksmonument. Ook een groot aantal panden op het terrein van de rijkswerf heeft een monumentale status. De meest voorkomende en kenmerkende bouwstijl binnen het complex is het 19de eeuwse neoclassicisme, met haar rondboogvensters, zoals goed te zien in de reeds gerestaureerde Mastenloods uit 1825. Maar de werf herbergt ook bouwwerken als het conservatiegebouw dat wordt gedragen door een typisch begin 20ste eeuwse gietijzeren skelet.

Omdat de werf een rijksmonument is, wordt

*Bij de restauratie
zullen ook vele
mutaties en
toevoegingen die
architectonische en
monumentale waarde
hebben, zichtbaar
blijven*

de herinrichting goed begeleid en bewaakt door een kwaliteitsteam samengesteld door de Rijksbouwmeester. Ook de Rijksdienst voor de Monumentenzorg houdt een 'oogje in het zeil'. Alle mutaties moeten bijdragen aan de kwaliteit van het complex. Juist de details zijn daarbij van belang. Zij bepalen de loonzetting van de kwaliteit. Het doel is overigens niet alle bouwwerken terug te brengen in hun eerste staat. Bij de restauratie zullen ook vele mutaties en toevoegingen die architectonische en monumentale waarde hebben, zichtbaar blijven. Zelfs nieuwbouw maakt deel uit van de herinrichting.





De Bouwmeesters

Om de restauratiewerkzaamheden aan de oude gebouwen op het werfterrein vakkundig en aandachtig uit te kunnen voeren, zijn kennis en ervaring nodig. Bij de Europese aanbesteding van de werkzaamheden waren dat dan ook de belangrijke criteria waarop de aannemers werden geselecteerd. Projectdirecteur Matthie Vermeulen is bijzonder te spreken over de uitkomst van de selectie. Zo is hij zeer gelukkig met de voor dit project samengestelde praktische combinatie V.O.F. NAK-Woudenberg. Het regionaal opererende bedrijf NAK profileert zich in daadkracht en snelheid. Het in restauratie gespecialiseerde Koninklijke Woudenberg staat garant voor kwaliteit en kennis. Ook voor het specialistische kade- en damwandenwerk worden vakkundige bedrijven geselecteerd. Zonder kennis en ervaring van nautische infrastructuur heeft het volgens Vermeulen geen zin mee te dingen naar opdrachten. "We verlangen werk dat bij de kwaliteit van dit project past. Ervaring is een vereiste, want het project kan zich geen onnodige risico's veroorloven."

Bert Stuive van Soelaas BV, sluit zich graag aan bij de woorden van Vermeulen. Hij is als lid van het projectteam verantwoordelijk voor de coördinatie van de bodemsanering en infrastructuur. Een karwei waarvoor hij ook, samen met zijn zoon, de nodige voorbereiding heeft verricht. "Je weet van tevoren dat je op een werf die bijna tweehonderd jaar in gebruik is geweest veel oude infrastructuur en verontreinigingen zult aantreffen. Alleen niet precies hoeveel en waar. Dat vereist dus het nodige vooronderzoek, voordat je tot aanbesteding kunt overgaan."

Uit het vooronderzoek bleek onder meer dat het terrein vol ligt met, overwegend sterk verouderde en in slechte staat verkerende, bekabeling, riolering en leidingen. Verder bleek het terrein op verschillende plekken sterk verontreinigd met PAK's, oliën en zware metalen. Hetzelfde geldt voor het grondwater waarin gechloreerde oliën en vooral gechloreerde koolwaterstoffen (ontvettingsmiddel voor motoren, red.) werden aangetroffen. Normaal gesproken worden gechloreerde koolwaterstoffen, zo goed en zo kwaad als mogelijk verwijderd door het grondwater op te pompen. Aan de hand van een door Soelaas verrichte studie, verricht door zoon Wouter Stuive, is er echter voor gekozen het grondwater te isoleren. "Pompen is kostbaar, lost het probleem niet geheel op en kan nieuwe problemen opleveren. Ons onderzoek toonde echter aan dat het probleem zichzelf oplost, als je het de tijd gunt. Binnen tien tot vijftien jaar zal de vervuiling verdwenen zijn doordat bacteriën de koolwaterstoffen geleidelijk afbreken en omzetten in water en kooldioxide."

De PAK's en zware metalen in de bodem, worden volgens Stuive, geïsoleerd zodat ze geen schade kunnen veroorzaken. "Waar we toch graven, wordt de verontreinigde grond wel afgegraven en verwijderd", voegt hij toe. Verder zijn inmiddels 20 van de 21 olietanks op het terrein verwijderd is men februari 2002 begonnen met het vervangen van de ondergrondse infrastructuur en het herstel van de kademuren en damwanden. "De vervanging van de bovengrondse infrastructuur en sanering van de waterbodem rondom de werf, worden medio 2002 aanbesteed", aldus Stuive over het vervolgtraject dat hij samen met zijn zoon coördineert.



**DE GROOT
BETON- EN
WATERBOUW B.V.
HARLINGEN**

De Groot Beton- en Waterbouw B.V.
levert vakwerk in onder meer
steigerwerken, beschoeiingen, en
sluisdeuren. Voor zowel zeehavens als
jachthavens. Natuurlijk in het traditionele
hardhout, maar ook in staal. Zoals de
drijvende steigers bij de Houtribsluizen in
Lelystad. We plaatsen ook stalen
damwanden en zware (stalen)
remmingswerken. Deze en vergelijkbare
werken worden uitgevoerd met eigen
materieel en mankracht, waarmee wij
onze ambachtelijke topkwaliteit
verzekeren.

De Groot Beton- en Waterbouw BV
Koningsweg 3
Postbus 139
8860 AC HARLINGEN
T. 0517-414615
F. 0517-414488
E. info@degroot-betonenwaterbouw.nl

**De Groot Beton- en Waterbouw BV is
onderdeel van Oosterhof Holman te
Grijpskerk, bestaand uit**

- **Oosterhof Holman Infra BV**
- **Gruno Wegenbouw BV**
- **Oosterhof Holman Milieutechniek BV**
- **BTB Groenvoorziening BV**
- **Oosterhof Holman Planontwikkeling BV**



**OOSTERHOF
HOLMAN**

GRIJPSKERK
T. 0594 - 280123
www.oosterhof-holman.nl



Nieuwe tijden, bouwen op het verleden



Cultuur *Historie*



Er zijn weinig steden in Nederland die zo'n duidelijk en uniek kader hebben als Den Helder. Dat is de stad zichzelf ook bewust. In de plannen maakt ze gebruik van de ligging en de daarmee nauw verwante geschiedenis, die als het ware een garantie biedt voor een integrale aanpak van de vernieuwing. De stad, de Stelling en de Oude Rijkswerf kunnen niet los van elkaar worden gezien. De herinrichting van de Oude Rijkswerf Willemsoord is de belangrijkste en ook grootste eerste stap, maar ook in de Stelling wordt de komende tien tot vijftien jaar flink geïnvesteerd.

Zoals een zeepromenade de unieke ligging van Den Helder aan zee accentueert, zo moet de Stelling de binnenstad binnen de linie een speciaal kader geven. In de structuurvisie 'De Stelling op herhaling', die in februari 2002 door de gemeente werd gepresenteerd, wordt het verdedigingssysteem als groene wal omschreven die de binnenstad een bijzondere expressie kan geven: 'een eiland tussen groen en water'.

De Stelling is nu aan de landzijde een soort stadsrandzone in de stad, met typische stadsrandfuncties als sportaccommodaties, asielzoekerscentrum, (militair) bedrijventerrein, vuiloverslag en jachthaven. De hoeveelheid openbare ruimte langs de Stelling is beperkt. De ruimte die wel openbaar is, is door het vrij ruige karakter, de anonimiteit en het achterstallig onderhoud rommelig geworden. Een belangrijk doel voor de toekomst is dan ook de Stelling om te vormen tot een samenhangende groene gordel die veel duidelijker contrasteert met de stedelijke omgeving en te komen tot een betere verdeling van openbare en niet-openbare onderdelen.

Voor de korte termijn richt de aandacht zich vooral op het weer herkenbaar maken van de Stelling en haar onderdelen, met name de forten. Zo zal het grondwerk van de 'enveloppen' rond fort Erprins, Dirksz Admiraal en de Westoever worden hersteld volgens het historisch profiel. Ook wordt het reduit van Dirksz Admiraal en West- en Oostoever afgebakend en, naar de historische situatie, gerestaureerd tot eiland. Verder zal een aantal waterlinies en grachten worden geherprofileerd en hersteld. Ook wordt er een aantal opgangen tegen de zeedijk gemaakt op de plaats van voormalige batterijen om de zeedijk te betrekken in de ronde van de Stelling en ter markering van de historische uitkijpunten.

Nieuwe betekenis

Voor de lange termijn zijn de plannen verstrekkender. Om de Stelling de betekenis voor de stad te geven die zij nu in potentie heeft, zijn ingrijpende, vooral infrastructurele maatregelen nodig. Deze maatregelen zijn nog niet tot in detail uitgewerkt. In de structuurvisie is al wel een duidelijke richting aangegeven voor de toekomstige rol van de



HELDERS SCHILDERSBEDRIJF B.V.



Voor uw:

- *Planmatig onderhoud*
- *Renovatie*
- *Refit*



planbuilding®

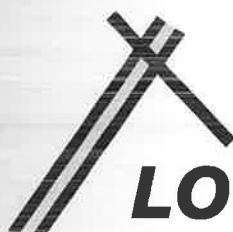


Bedrijfsweg 13a
1785 AK Den Helder
telefoon (0223) 63 14 15
fax (0223) 66 02 75
E-mail: helders@zonnet.nl

HSB JACHTSCHILDERS B.V.



**Gespecialiseerd in het storten
en monoliet afwerken van
betonvloeren.**



LOOS Betonvloeren Obdam B.V.

Poel 19 Obdam Tel. 0226-453025 Fax 0226-453260



Om de Stelling een nieuwe betekenis te geven voor

Den Helder zijn vergaande maatregelen nodig

Stelling in en voor Den Helder. Er zullen zeker veranderingen in grondgebruik in en rond de stellingzone optreden. Zo is de centrale ruimte van fort Dirksz Admiraal volgens de opstellers de ideale locatie voor hét stadspark van Den Helder. Het fort ligt centraal en heeft de geborgenheid en afbakening die bij een park horen. De betekenis van de Stelling als geheel zal door het openbaar maken van het grote fort sterk toenemen. Door verder in de toekomst alle nieuwbouwplannen voor de stellingzone mede te beoordelen op hun effect voor de herkenbaarheid van de Stelling, wordt de relatie tussen de stad en het verdedigingswerk versterkt.

Van werf tot themapark

De Oude Rijkswerf Willemsoord maakt deel uit van de Stelling. De bedrijvigheid in de oude werf doet denken aan de tijden van weleer. In 2004 zal in de twee westelijke kwadranten van het complex het nautisch themapark 'Nederland over zee' zijn gerealiseerd. In de Zuidwesthoek is inmiddels al druk gesloopt, gebouwd en gerenoveerd. Hier begint Libéma, verantwoordelijk voor de ontwikkeling en exploitatie van het themapark, binnenkort met de inrichting.

Zuidwesthoek

De meeste gebouwen in het zuidwest kwadrant zijn gerenoveerd. Om ruimte te creëren rond het karakteristieke dok in dit deel van het complex, het zogenaamde dok 2 dat schuin het kwartier insteekt, zijn twee panden gesloopt. De overige bebouwing kreeg grotendeels haar oorspronkelijke vorm terug. Zo werden de oude mastenloods, de ketelmakerij en de machinebankwerkerij (gebouwen 66, 63 en 60), die de Zuidelijke begrenzing vormen van de werf, gerestaureerd en geschikt gemaakt voor publieksgerichte exploitatie. Met name de oude machinebankwerkerij en de ketelmakerij, in de volksmond respectievelijk de 'kathedraal' en 'grote kathedraal', lenen zich hiervoor uitstekend. Zo zal de grote hal van de ketelmakerij uit 1920 worden gebruikt voor concerten en grote evenementen.

Ook het voormalige Stoompomphuis (gebouw 56), wordt gerestaureerd. Dit pand heeft een cultuurhistorische waarde vanwege de onlosmakelijke binding met de dokken. Vanaf circa 1859 werden de dokken vanuit dit gebouw met een stoommachine leeggepompt. In zijn nieuwe functie als horecagelegenheid biedt het huis een mooi uitzicht over het 'nieuwe' dok. Van dit uit rond 1860 stammende dok van 120 meter lang, 25 meter breed en 8 meter diep, werd de gebogen en geklonken ijzeren dokdeur, zogenaamde bateau-porte, in de zomer van 2001 geheel gerenoveerd. Begin 2002 volgde de dokdeur van dok 1.

GEFELICITEERD!

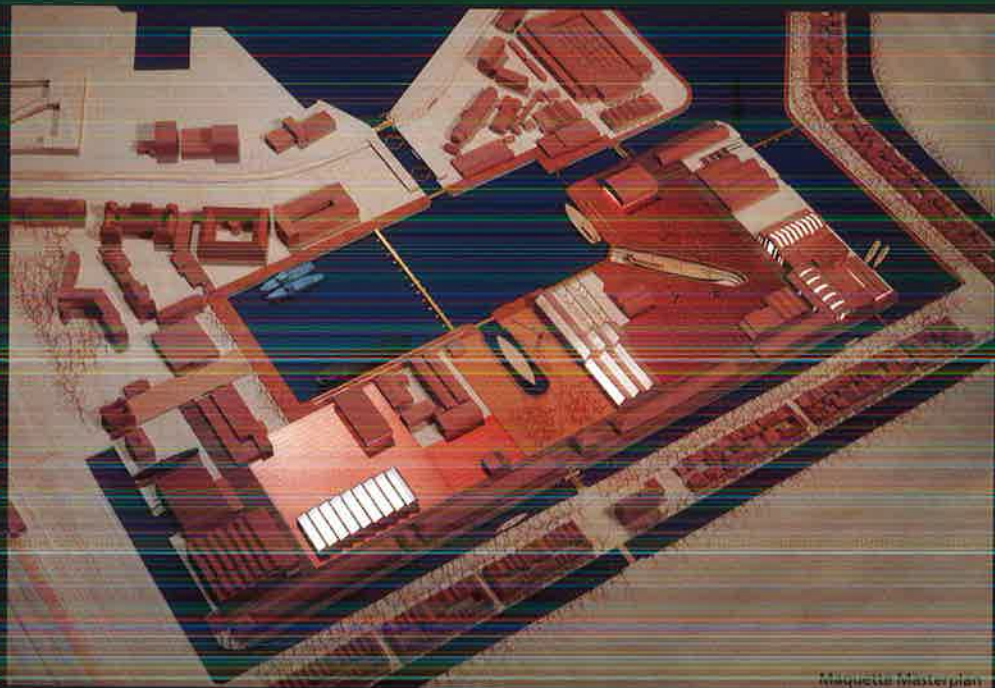
De ING Bank feliciteert Den Helder met de 1^e oplevering van het maritieme themapark.

meer weten

ING  BANK

PARALLELWEG 15, DEN HELDER, TEL. 0800-7011.

De Oude Rijkswerf Willemsoord is een uniek voorbeeld van 18e eeuwse militaire architectuur uit de Franse Verlichting, gerealiseerd in de Nederlanden. In 1993 heeft de Koninklijke Marine een nieuwe locatie voor haar reparatiewerven in gebruik genomen. Een deel van de terreinen van de Oude Rijkswerf is nadien overgedragen aan de gemeente Den Helder en wordt herontwikkeld. Voor deze herontwikkeling is in opdracht van de gemeente Den Helder door atelier Quadrat het masterplan opgesteld; wordt het ontwerp van de buitenruimte gedaan en voert Quadrat de supervisie. Gebouwen worden verwijderd, gerestaureerd, gerenoveerd en hergebruikt. Daarbij wordt gezocht naar een balans tussen behoud en restauratie van oude karakteristieke, monumentale bebouwing enerzijds en het doen van moderne, contrasterende addities anderzijds. De inrichting van de buitenruimte is gericht op het handhaven van het bestaande, maritieme karakter: functioneel, sober en robuust. Verhardingsmaterialen worden behouden en reconstructie van kades vindt plaats.



Maquette Masterplan

p. achtnberg
r. bijhouwer
s. gall
maatschap

QUADRAT



atelier voor stedenbouw, landschap en architectuur
postbusstraat 120-3011 we rotterdam
telefoon 010 413 30 88, telefax 010 413 29 16

Gebouw 29

kende

nogal

wat

veranderingen

Parallel aan de lange zijde van het natte dok aan de kant van de hoofdingang ligt de Weststraat. De gebouwen aan deze straat dateren uit de beginjaren van Willemsoord. De oude smederij uit 1824 behoort tot deze categorie van oorspronkelijke gebouwen. Al vraagt het tegenwoordig een deskundig oog om dat te zien. In 1958 kreeg de smederij door een ingrijpende verbouwing een heel nieuw uiterlijk. De zolder werd vervangen door een nieuwe verdieping met een flauw schilddak, die ruimte ging bieden aan een grote kantine voor het werpersoneel. Zij leverden in ruil voor deze luxe faciliteit een uur van hun lunchtijd in. Met de komst van de nieuwe kantine hoefden zij immers niet meer naar huis voor een warme maaltijd. Menig oud-werviaan zal de restauratie van het gebouw in de stijl van het oorspronkelijke ontwerp dan ook met plezier aanschouwen. Maar belangrijker natuurlijk is het herstel van de cultuurhistorische waarde van het gebouw, dat na de restauratie plaats gaat bieden aan zakelijke dienstverlening.

Noordwest kwadrant

Hetzelfde geldt voor de oude tekenkamer scheepsbouw in het noordwest kwadrant die zich eveneens aan de Weststraat bevindt.



Ook dit pand stamt uit de eerste bouwperiode en heeft een grote monumentale waarde. Al in 1997 is het volledig gerenoveerd. Daarmee werd een aantal eerdere verbouwingen voor het oog ongedaan gemaakt. Gebouw 29 kende nogal wat veranderingen. Al in 1876 ging het voor de eerste keer op de schop. Het werd omgevormd tot machinekamer met waterketels en kreeg een schoorsteen. Naast de nodige 'inwendige' mutaties werden tussen 1877 en 1946 ook aan de buitenzijde de nodige aanbouwen gerealiseerd. Overigens werden die begin jaren '70 al gesloopt. Maar pas in 1997 kreeg het pand zijn oude aanzien terug. Het geeft nu weer een goed beeld van het aanzicht van Willemsoord in de beginperiode, met zijn elf dakkapellen en zijn vensters in de typische rundbogenstijl.

Daarmee is de tekenkamer scheepsbouw illustratief wat Den Helder terugkrijgt voor de forse investering in de Oude Rijkswerf Willemsoord. Een prachtig monument in al zijn glorie hersteld. Een plaats die een rijke geschiedenis vertegenwoordigt en trots uitstraalt. De locatie voor het Marinemuseum dat zich onder meer in de oude geschutmakerij in het noordwest kwadrant bevindt en het Reddingsmuseum dat in het zuiden een plaats moet krijgen. Of het ooit mogelijk wordt temidden van deze culturele rijkdom te wonen, is een vraag voor de toekomst. De noordwest hoek kent nog een grote open ruimte die in een volgende fase wordt ingevuld. De bestemming zal mede afhangen van de mate waarin de werf er opnieuw in zal slaan Den Helder een welvarende toekomst te bieden.

Stichting Bedrijfsregio Kop van Noord-Holland

Doe(l)organisatie voor regiomarketing

Bedrijfsregio Kop van Noord-Holland is een operationele organisatie die overheden en het bedrijfsleven in de Kop van Noord-Holland ondersteunt in de initiatie, ontwikkeling, invoering en uitvoering van hun economisch beleid, economische programma's en projecten.

Het team van de Bedrijfsregio bestaat onder meer uit directie, trafficmanagers, een beleidsschrijver en een marketing & communicatie deskundige. De opdrachten zijn divers en lopen uiteen van het verzorgen / organiseren van een beurs tot de uitvoering en begeleiding van prestigieuze Europese projecten. Een voorbeeld van zo'n Europees project is CHIMER wat staat voor 'Childrens Interactive Models for Evolving Repositories' en zich richt op het gebruik van ICT in combinatie met het vastleggen van ons natuur- en cultuurhistorisch erfgoed door kinderen in hun regio. Bedrijfsregio Kop van Noord-Holland treedt op als internationaal projectcoördinator en zal daarnaast de uitvoering voor de regio Den Helder begeleiden. Door de uitvoering van en participatie in Europese projecten zijn er sterke banden met onder andere Engeland (Portsmouth), Duitsland (Rostock), Spanje (Coruña), Finland (Turku) en Tsjechië (Praag).

Enkele projecten van de Bedrijfsregio:

- Ondersteuning communicatie herontwikkeling Oude Rijkswerf Willemsoord
- Ondersteuning communicatie en acquisitie ontwikkeling Stadshart Den Helder
- Uitvoering SAVO bedrijfscontactdagen
- Maritiem Technologie Park
- The Networked Community
- CHIMER
- Acquisitie en promotie van bedrijventerreinen

Samenwerking

Bedrijfsregio Kop van Noord-Holland werkt ook samen met de Bedrijfsregio Westfriesland en de Bedrijfsregio Alkmaar onder de noemer Bedrijfsregio's Noordwest. Binnen deze constructie kunnen krachten worden gebundeld en schaalvoordelen worden behaald.

Meer informatie op onze websites:

- www.bedrijfsregio.nl
- www.ouderijkswerfwillemsoord.nl
- www.k3c.com
- www.gasandoil.com/den-helder
- www.denhelder-stadshart.nl
- www.networkedcity.nl
- www.bnw.nl



Ontdek het allemaal, in Den Helder



Toerisme



Jaar in jaar uit zagen de inwoners van Den Helder toeristen voornamelijk de boot nemen voor een bezoek aan waddeneiland Texel. Tijd om even in het centrum van de stad rond te neuzen en tot rust te komen, gunden ze zich niet. Laat staan dat ze Den Helder als uitvalsbasis voor hun vakantie kozen. Terecht? Ja en nee. Den Helder had eigenlijk alleen maar belangstelling voor de marine en liet het toerisme veelal links liggen. Behalve dan tijdens de vlootdagen, inderdaad van de marine, die elk jaar druk worden bezocht. Inmiddels is het tij gekeerd. Gemeentebestuur en bevolking herontdekken de ongekende mogelijkheden die Den Helder en omstreken te bieden hebben aan zowel recreanten, watersporters als cultuurtoeristen. **Samengevat: een ongekend en onontdekt cultuurhistorisch erfgoed, zee, strand, duinen en natuurlijk (jacht)havens en diverse watersport-, recreatie- en verblijfsvoorzieningen. Ontdek het allemaal, in Den Helder.**

Den Helder werd begin jaren negentig uit een lange, diepe slaap wakker geschud nadat de Koninklijke Marine zich 'noodgedwongen' terugtrok uit de marinestad. Het einde van de Koude Oorlog had zijn uitwerking op de vaderlandse vloot niet gemist. De marine moest inkrimpen en liet een gapend gat na. Economisch en sociaal, omdat een groot deel van de inwoners direct of indirect voor hun boterham afhankelijk was van deze grote werkgever. Fysiek, omdat de in de stad gelegen Rijkswerf Willemsoord werd verruild voor de nieuwe marinehaven aan het Nieuwediep en ook andere militaire (oefen)terreinen braak kwamen te liggen.

De noodzakelijk bezinning op de toekomst, leidde tot talrijke nieuwe initiatieven. Met als één van de belangrijkste speerpunten het verbeteren en beter benutten van de toeristische en recreatieve mogelijkheden. Met als voornaamste dragers: het cultuur historisch erfgoed, de havens en de ideale ligging met op een steenworp afstand de Waddenzee, de Noordzee, strand, duinen en het weidse natuur- en polderlandschap.

Den Helder -

Julianadorp -

Huisduinen

Helemaal zo gek niet!

De gemeente Den Helder omvat de stad Den Helder en de dorpen Julianadorp en Huisduinen.

U vindt in Den Helder een gezellig en uitgebreid, gedeeltelijk overdekt, winkelcentrum, een filmhuis, een bioscoop, een schouwburg, talrijke sportaccommodaties, jachthavens, parken, en een gevarieerd aanbod van hotels, pensions, appartementen en bed & breakfast adressen. Op de Helderse dijk kunt u heerlijk uitwaaien en u geniet er van een prachtig uitzicht.

www.noord-holland-tourist.nl

www.denhelder.nl



Aanjager van de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van Den Helder is de Oude Rijkswerf Willemsoord. Het uit 1822 daterende en twintig hectare grote complex wordt fasegewijs voor 120 miljoen euro gerestaureerd en verbouwd tot een nautisch themapark 'Nederland Over Zee', dat april 2004 de poorten opent.

Medeverantwoordelijk voor de ontwikkeling en exploitatie van 'Nederland Over Zee' is Libéma Exploitatie BV. Libéma is expert op dit gebied en onder meer eigenaar van het Autotron in Rosmalen, de Brabanthallen in Den Bosch, het Ecodrome in Zwolle en het Otterpark in Leeuwarden. Dat Libéma bereid werd gevonden om in de verbouw, ontwikkeling en exploitatie van de Oude Rijkswerf te participeren, heeft alles te maken met de uitstekende locatie, historische omgeving en natuurlijk de ruime opzet en ongekennde mogelijkheden die de Oude Rijkswerf te bieden heeft. Daarnaast wordt Den Helder als geen andere Nederlandse stad met marine en zeevaart geassocieerd.

Rol Libéma

Libéma werd in 1996 door de gemeente Den Helder benaderd om deel te nemen in de herbestemming en ontwikkeling van de Oude Rijkswerf Willemsoord, vertelt algemeen directeur Dirk Lips van Libéma. "De gemeente wilde het complex restaureren en een nieuwe bestemming geven en heeft ons gevraagd om daarin te participeren. Gaandeweg is het concept ontstaan van Nederland Over Zee. Een themapark dat gebruik maakt van de historische achtergrond en monumentale sfeer van het complex en perfect aansluit bij het imago van Den Helder als haven- en marinestad."

De bijdrage van Libéma in de herbestemming van de Oude Rijkswerf is divers. In de vorm van een Publiek Private Samenwerking is niet alleen meegedacht en -gewerkt aan de ideeëvorming en planontwikkeling, maar levert het concern ook een bijdrage in de planrealisatie en financiering. Zo investeert Libéma zo'n 12 miljoen euro in de ontwikkeling van het themapark dat door het concern geëxploiteerd gaat worden.

Directeur Lips is zeer te spreken over de samenwerking met de gemeente. "Net als het concept, is ook de samenwerking door de jaren heen gegroeid. Ieder levert op basis van eigen kennis, ervaring en verantwoordelijkheid een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van het geheel. Dat gebeurt in goed onderling overleg met alle betrokken partijen, waaronder de gemeente, monumentenzorg, architecten en aannemers."

Sterke formule

De kracht van de gekozen formule schuilt, volgens Lips, in een combinatie van factoren. In de eerste plaats wordt optimaal gebruik gemaakt van zowel de kwaliteit van de historische locatie als het imago van Den Helder als haven- en marinestad. Daarnaast is Nederland Over Zee het jaar rond aantrekkelijk voor een breed publiek en voldoet het aan de eisen die de huidige consument stelt.

"Overkoepelend bindmiddel is de sfeer van toen. Daarbinnen kan iedereen aan zijn trekken komen. Zo hoeft de bezoeker die alleen sfeer wil opsnuiven, een terrasje wil pakken en op de werf wil rondkijken geen entree te betalen. Degene die wil genieten van exposities, attracties en vermaak heeft de keuzevrijheid om zelf te bepalen wat hij of zij wil zien. En betaalt ook alleen daar voor. Dat maakt de formule eigentijds en aantrekkelijk voor zowel lokale, regionale als bovenregionale bezoekers. Variërend van jong tot oud en van alleenstaanden tot families. Dankzij de combinatie van overdekte en onoverdekte attracties is Nederland Over Zee ook niet seizoengebonden. Bovendien is het concept ook zeer interessant voor het bedrijfsleven. Het leent zich uitstekend voor het houden van beurzen, evenementen, vergaderingen en bijvoorbeeld personeelsuitjes. Dat alles in een unieke, historische setting die je nergens anders vindt."

Spin-off

Lips verwacht ook een 'graantje' mee te pikken van de toeristenstroom van en naar Texel. "Een dagje 'Nederland Over Zee' is ook voor de eilandgangers interessant en uit-



*"Themapark maakt gebruik
van de historische achtergrond
en monumentale sfeer van het complex*

stekend te doen. We zullen samen met vervoerders en ook bungalowparken in de omgeving dan ook zeker arrangementen gaan ontwikkelen." Verder vooruitkijkend verwacht de Libéma-directeur ook de nodige spin-off van de nieuwe positionering en verdere revitalisering van Den Helder. "Dit project maakt onlosmakelijk deel uit van de projecten die op stapel staan - zoals de aanpak van het stadshart en de restauratie van de Stelling - en zal daar op termijn ook zeker de vruchten van plukken. Dat lijkt me vanzelfsprekend en het was voor ons ook een belangrijk argument om te participeren."

www.libema.nl

www.reddingmuseum.nl

Ontmoet de zeehelden van weleer

'Nederland Over Zee' wordt, samen met de andere voorzieningen op het terrein, een groot themapark, waar bezoekers samen met de 'zeehelden' van weleer kennis maken met de vele aspecten van het zeeleven. Zo wordt de bouw van een (historisch) schip, inclusief bijbehorende geluidseffecten, verbeeld tijdens een 'walk through' door een van de historische gebouwen. Met behulp van beeld- en geluidsimulaties kunnen bezoekers ook aan den lijve ervaren hoe het is om het ruime sop te kiezen, te navigeren, gered te worden en onder moeilijke omstandigheden te varen.

Mit eten

CULINAIRE VERWENNERIJ IN JULIANA'S

Het is altijd gezellig in ons Grand Café-Restaurant. Eerst drinkt u even een drankje aan de bar en kiest u alvast een plaatsje: Gezellig in de buurt van de bar of in de Wintertuin. De kaart is bijzonder. U zult verrast zijn van de ruime keuze en de creativiteit van onze chef-kok. Maar ook van de prijs, want die valt reuze mee. Kortom, dat wordt genieten. En parkeren? Dat doet u zo ongeveer voor de deur.



Juliana's
GRAND CAFÉ-RESTAURANT

Volgens kenners de beste en gezelligste eetgelegenheden in de Top van Noord-Holland
0223 - 640130

Golfen

Golfers in bezit van een GVB kunnen kennis maken met de prachtig aangelegde 9-holes Golfbaan Ooghduyne (A-status). De baan ligt vlak achter de duinen en heeft een links-achtig karakter. Uniek is de "driving range on water" met halfoverdekte afslagplaatsen. Ongeoefende spelers kunnen terecht op de 9-hole MiniFunbaan.



Golfbaan & Golfschool Ooghduyne
0223 - 640125

Vergadering of Presentatie

COMFORTABEL EN IN ALLE RUST VERGADEREN

Het Ooghduyne Conferentie- & Trainingscentrum wordt steeds meer ontdekt door het (inter)nationale bedrijfsleven en de overheid. Want, waar vind je een plek waar je zo comfortabel en in alle rust kunt vergaderen. De zalen staan aan het water en zijn voorzien van alle noodzakelijke technieken. En u kunt werken en plezier natuurlijk prima combineren in Ooghduyne. En uw gasten? Die logeren in luxe, ruime hotelvilla's of appartementen. Bel vandaag nog voor de conferentie- en trainingsbrochure.



Conferentie- & Trainingscentrum Ooghduyne
0223 - 640109



Golf & Beach Resort OOGHDUYNE Julianadorp aan Zee

Ooghduyne 1, 1787 PS Julianadorp aan Zee, Postbus 713, 1780 AS Den Helder
Tel: 0223 - 640100, Fax: 0223 - 642100, E-mail: info@ooghduyne.com

GROND-, WEG- EN WATERBOUWERS van huis uit



KLEIN

WIERINGEN



Grond- en Wegenbouw

- Riolering
- Grondwerk
- Natuurbouw

Waterbouw

- Bagger-, Kust- en Oeverwerken
- Heiwerken

Transport

- Kippertransport
- Containertransport
- Overslagkade Den Oever

Design en build

Klein Wieringen BV
Postbus 34
1777 ZG Hippolytushoef
tel. (0227) 51 20 42
fax (0227) 51 19 72
www.kleinwieringen.nl
info@kleinwieringen.nl



Historisch hoogstandje met toekomstperspectief



Schepen worden op het terrein afgemeerd, zoals de onderzeeër Tonijn, de mijnenveger Abraham Crijnsen, het lichtschip Texel, de reddingsboot Prins Hendrik en de zuiderzeebotter Ransdorp. Voormalige zeevaarders verzorgen rondleidingen en vertellen over het leven aan boord, terwijl er in de dokken wordt gewerkt aan de restauratie van schepen, waaronder het 19de eeuwse zeilschip de Bonaire. Verder komt er een jachthaven voor zeegaande schepen en een museumhaven, waar onder meer de bruine vloot afmeert. In verschillende, fraai gerestaureerde gebouwen worden exposities gehouden over scheepsarcheologie, het reddingswezen en natuurlijk het leven op zee en aan de kust door de eeuwen heen. Voorzien wordt ook in boottochtjes rond het complex.

Voor elk wat wils

Op de Oude Rijkswerf vinden we bovendien een Grand Café, diverse terrasjes, specialiteitenrestaurants, themagebonden winkeltjes, een Megabioscoop, vergaderaccommodatie en evenementenruimten voor het organiseren van beurzen en congressen. Samen met de vele attracties voor de jeugd, waaronder een verschillende speelvoorzieningen, biedt 'Nederland Over Zee' voor elk wat wils. En dat het jaar rond.

www.ouderijkswerfwillemsoord.nl

www.marinemuseum.nl



Toerisme

De gemeente Den Helder beschikt over een unieke militaire verdedigingslinie die dateert uit de tijd van Napoleon. Deze trapeziumvormige Stelling van Den Helder - die bestaat uit de Oude Rijkswerf Willemsoord, Fort Erfprins, Fort Dirksz Admiraal, Fort Harssens en Fort West en Oostoever - is nog als zodanig herkenbaar. Door het oprukken van de stad, bedrijvigheid - en het aanleggen en verleggen van het Noordzeekanaal - zijn de vestingwerken in de loop der tijden echter in verval geraakt en onderling minder duidelijk verbonden. Maar dat gaat veranderen. De vestingwerken en het verbindingspatroon worden zoveel mogelijk in oude glorie hersteld en krijgen een belangrijke cultuurhistorische, recreatieve en toeristische bestemming. Een en ander is vastgelegd in de structuurvisie voor de Stelling voor Den Helder, die februari 2002 door de gemeente werd gepresenteerd.

Binnenkort wordt onder meer het grondwerk van de forten Erfprins, Dirksz Admiraal en Westoever hersteld en aan de binnenzijde voorzien van groen en wandelpaden. Ook wordt de onderlinge verbinding geaccntueerd en verbeterd door onder meer het aanleggen van routes langs de linedijk en over de stadswal. De forten Dirksz Admiraal en Westoever worden opgeknapt en ingericht als respectievelijk een krijgskundig en techniek museum. Op de langere termijn volgen de restauratie van fort Erfprins en het (verder) in oorspronkelijke staat terugbrengen van de linie, waarvoor de nodige infrastructurele en bouwkundige ingrepen noodzakelijk zijn. Met het in oude glorie herstellen van de Stelling - en ook de later aangelegde kustverdedigingbatterijen - wordt de stedelijk structuur en identiteit van Den Helder versterkt en zal de stad vele (cultuur)toeristen trekken.



soelaas milieu-adviezen bv castricum

bureau voor bodemmanagement

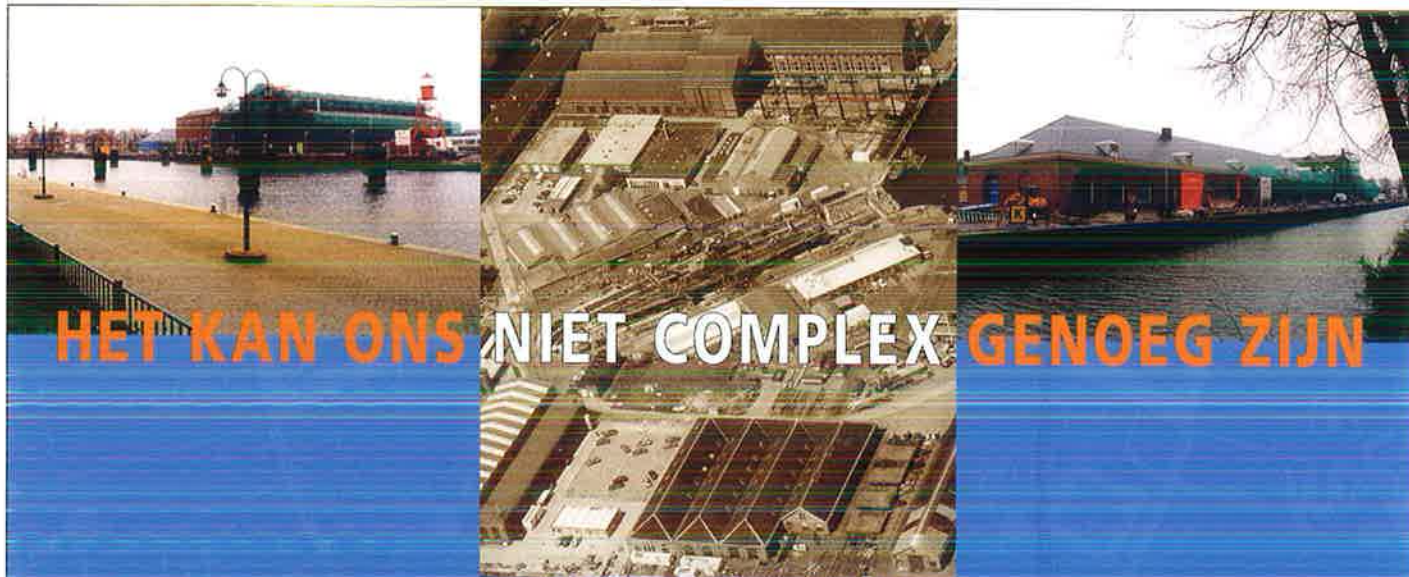
ing. Bert Stuive
milieu-internist

Molenweide 34
1902 CH Castricum
privé 0251 657901

postbus 246
1900 AE Castricum
tel. 0251 672376
mobiel 06 54292586
fax 0251 671352
e-mail soelaas@wxs.nl
internet www.soelaas.nl

soelaas vastgoed ondersteuning bv castricum

bureau voor vastgoed bevordering



Het kan ons niet gek genoeg zijn.

Complexe projecten vinden we fantastisch omdat ze ons uitdagen oplossingen te verzinnen die op het eerste gezicht niet haalbaar lijken...





Fort Erprins

In 1875 werd het Zeefront omgewerkt tot een grote kustbatterij met bomvrije kazerne voor 1000 man, waarbij een ravelijn verviel. Als vestingwerk opgeheven bij K.B. van 15 maart 1951 (staatsblad 75).

Fort Kijkduin

Fort Kijkduin is inmiddels al een belangrijke toeristische trekpleister. Na een ingrijpende restauratie werd dit imposante verdedigingswerk in 1996 door kroonprins Willem Alexander feestelijk heropend. Sindsdien trekt Fort Kijkduin jaarlijks vele tienduizenden bezoekers.

Fort Kijkduin ligt aan de rand van het vroegere walvisvaardersdorp, en de tegenwoordige badplaats, Huisduinen. Het Fort werd prachtig gerestaureerd en staat helemaal in het teken van Napoleon die het verdedigingswerk begin 19de eeuw liet bouwen. Naast rondleidingen is er in het fort een permanente expositie over de geschiedenis van dit verdedigingswerk en de directe omgeving. Vanuit het restaurant kunnen bezoekers genieten van een prachtig uitzicht over de zee en het natuurgebied achter de duinen. In de onderaardse beuken van het fort is een voor Europa uniek Noordzee-aquarium gebouwd. De grootste attractie van het



Noordzee-aquarium is de glazen tunnel. In deze tunnel, die rondom van glas is, lopen bezoekers midden tussen de vissen die in de Noordzee leven. Inclusief haaien natuurlijk.

Naast Fort Kijkduin vindt men rond Den Helder nog restanten van andere verdedigingswerken, waaronder batterij Kaaphoofd, batterij Louise en niet te vergeten de Kroontjesbunker: een Duits bunkercomplex uit de Tweede Wereldoorlog dat ten oosten van Fort Kijkduin ligt. Deze bunker is bijzonder, omdat er in Nederland slechts vijf zijn gebouwd waarvan deze als enige is overgebleven.

www.fortkijkduin.nl

In de onderaardse

beuken

van het fort

is een

voor Europa

uniek

Noordzee-aquarium

gebouwd



Wij hebben de lokaties, u de gasten!



Uw evenement uitstekend verzorgd

Kampanje Catering

Den Helder

tel: 0223 - 671710

DE
KAMPANJE

SK REINIGINGS- & STRAALBEDRIJF
STEF KUILBOER B.V.

Al vanaf 1982 is Stef Kuilboer B.V. een vertrouwde partner op het gebied van reinigings- en straaltechniek.



De werkzaamheden vinden hoofdzakelijk op lokatie plaats en omvatten o.a.:

- gevelreiniging
- vochtwerend maken van gevels
- vervangen van voegwerk
- graffiti verwijdering
- brand en roet reinigen
- alle soorten mobiele straalwerkzaamheden (houten balken, staalconstructies, etc.)
- hogedrukreiniging
- stofvrij stralen van betonvloeren
- diamant schuren
- frezen van betonvloeren



Stef Kuilboer B.V. - Zeppelinstraat 8 1704 SH Heerhugowaard

Telefoon (072) 5712551 - fax (072) 5717055

Info@stefkuilboer.nl - www.stefkuilboer.nl

Rust, ruimte, natuur, zon, zee en strand



Toerisme



Dat Den Helder interessant is voor cultuurtoeristen weet u inmiddels. Maar de gemeente, waartoe ook Julianadorp en Huisduinen behoren, heeft nog veel meer te bieden. Wat te denken van tal van stedelijke voorzieningen, evenementen, uitgaansgelegenheden en natuurlijk rust, natuur, zon, zee en strand. Niet voor niets is Den Helder jaarlijks goed voor 1,1 miljoen toeristische overnachtingen. Een aantal dat nog steeds toeneemt en ook de komende jaren sterk zal stijgen.

De gemeente Den Helder leent zich bij uitstek voor een gevarieerde vakantie. De stad zelf herbergt, naast het rijke cultuurhistorisch erfgoed, tal van stedelijke voorzieningen. Variërend van een gezellig winkelcentrum, fraaie schouwburg en bioscopen tot vele uitgaans-, verblijfs- en sportaccommodaties. Dankzij de jachthavens en aanverwante watersportfaciliteiten is Den Helder ook een goede uitvalsbasis voor de watersporter die het Wad, de Noordzee, Texel of het achterland met de (zeil)boot wil verkennen. Ook wandelaars komen in Den Helder en omgeving ruimschoots aan hun trekken. Wat te denken van de stadswandeling die langs tal van monumenten, historische gebouwen, parken en natuurlijk de zeedijk voert. Ook het rijke en gevarieerde achterland, met duinen, stranden en weidse polderlandschappen, kan vanuit Den Helder worden verkend. Is het niet te voet, dan wel met de fiets.

In de zomermaanden is er traditioneel veel te doen in Den Helder. Markten, feesten, straattheater en ook grote evenementen als de Nationale Vlootdagen, het jazzfestival, het popweekend, het theaterfestival Karavaan en het Strandspektakel trekken jaarlijks honderdduizenden bezoekers. Met de ontwikkeling van de Oude Rijkswerf Willemsoord tot het themapark Nederland Over Zee en de restauratie en herinrichting van de Stelling, zal het aantal verblijfstoeristen en dagjesmensen de komende jaren sterk toenemen.

Zee, strand en natuur

Vakantiegangers die van zee, zon, strand en natuur houden, kunnen uitstekend in Den Helder of de dorpen Huisduinen en Julianadorp terecht. Huisduinen ademt nog altijd de sfeer van de tijden van weleer toen walvisvaarders en later mondaine badgasten de kustplaats bevolkten. Behalve Fort Kijkduin is de rode, gietijzeren vuurtoren 'Lange Jaap' een bezienswaardigheid. De lichtstralen van de langste vuurtoren van Europa (ruim 63 meter hoog) zijn 's avonds van heinde en verre te bewonderen.

Met zijn vele restaurants en hotels en fraaie ligging op de grens van duinen, zeedijk en strand, is Huisduinen een ideale badplaats voor mensen die de drukte van alledag achter zich willen laten. Temeer daar het een perfecte uitvalsbasis is voor fiets- en wandeltochten door de duinen.

Julianadorp is de ideale badplaats voor het gezin. In een straal van een kilometer vindt men er niet alleen een breed schoon strand, duinen, campings, bungalowparken, subtropische zwembaden en golfbanen maar ook een polderlandschap met tal van slootjes, natuurgebiedjes en wandel- en fietspaden. Met Falga heeft Julianadorp ook een strand voor natuuristen.

www.denhelder.nl

www.noord-holland-tourist.nl

Kop & munt



2000 - 2006

De Oude Rijkswerf is het sleutelproject van het Regionaal Economisch Stimuleringsprogramma Kop & Munt voor de Kop van Noord-Holland. Kop & Munt richt zich op bevordering van de economische ontwikkeling van de Kop van Noord-Holland, met als doel het creëren van 5.000 arbeidsplaatsen in de periode 2000-2006. Immers, vanwege het inkrimpen van de Marine, het verlies van offshore activiteiten en de terugloop van de bevolking is het hard nodig dat de Kop van Noord-Holland extra aandacht krijgt binnen het regionaal economisch beleid.

Ambities van Kop&Munt:

- * 30% reductie langdurige werkloosheid.
- * Realisatie van 5000 nieuwe arbeidsplaatsen.
- * Betere bereikbaarheid van de regio en Den Helder.
- * Ontwikkeling van 40 hectare (duurzaam) bedrijventerrein
- * Versterking MKB door +/- 600 bedrijven ondersteuning te bieden op technologisch en marketing gebied en door innovatie en professionalisering van de bedrijfsvoering te stimuleren.
- * Bevordering van het gebruik van duurzame energie.
- * Verbetering van de milieukwaliteit.

Projectbureau Kop&Munt
Marsdiepstraat 621
1784 AM Den Helder
tel: 0223-661373
e-mail: info@kopenmunt.nl
www.kopenmunt.nl

Kop & munt



2000 - 2006

Economie Den Helder en regio weer op stoom



Economie



Het arbeidsmarktrapport 2001 toont de economische veerkracht aan van de gewesten Kop van Noord-Holland, West-Friesland en Noord-Kennemerland. Deze regio laat de afgelopen vier jaar goede groeicijfers zien. Met name de sectoren handel en reparatie, bouwnijverheid en zakelijke dienstverlening scoren goed. In het verlengde hiervan neemt ook de werkgelegenheid toe met een gemiddeld groeicijfer van 4,7 procent. Dissonant in het geheel is de sterke afslanking van de grootste werkgever in de Kop van Noord-Holland: de Koninklijke Marine. Dat kostte met name Den Helder het afgelopen decennium drieduizend banen. Om dit verlies te compenseren hebben Den Helder, het Gewest Kop van Noord-Holland en het provinciebestuur de handen ineengeslagen. Met als resultaat een aantal veelbelovende plannen en projecten.

Belangrijke aanzet hiertoe is de intentienota 'Versterkt verder', die de samenwerkingspartners op één lijn bracht bij de herstructurering van Den Helder. Tegelijk wordt sinds 1996 samengewerkt met het Rijk, de Kamer van Koophandel en het regionale bedrijfsleven aan het stimuleringsprogramma Kop & Munt. Dit plan richt zich op het verbeteren van de economische structuur in de Kop van Noord-Holland, waaronder het platteland en de steden Den Helder en Schagen. Het uitvoeringsbureau Kop & Munt is inmiddels uitgegroeid tot spil in tal van sociaal-economische ontwikkelingsprojecten. Vanwege het succes is de oorspronkelijke looptijd (van 1996 tot en met 2000) met vijf jaar verlengd. www.kvk.nl
www.minez.nl

Stuwende kracht

Door de gegroeide, regionale samenwerking is het gelukt de uitgestippelde beleidslijnen om te zetten in een forse en effectieve regionale kwaliteitsimpuls. Positieve resultaten die met name te danken zijn aan het geïntegreerde pakket van maatregelen van Kop & Munt. Dit voorziet onder meer in forse



investeringen in het herstructureren van de economische functies van de stad Den Helder. Met als stuwende kracht de ambitieuze herbestemming van de Oude Rijkswerf Willemsoord. Tezamen met andere projecten moet deze 120 miljoen kostende transformatie leiden tot een duurzame en evenwichtige economische ontwikkeling van de Kop van Noord-Holland.

Kop & Munt

De herbestemming van de werf zal volgens de prognose uiteindelijk ruim zeshonderd nieuwe arbeidsplaatsen opleveren. Maar het



hoeft niet alleen van de werf te komen. Recent heeft de Stuurgroep Kop & Munt onder voorzitterschap van drs. Bob Verburg, gedeputeerde van Economische Zaken, Landbouw en Europa van de provincie Noord-Holland, het aanvullende actieprogramma 2000-2006 opgesteld. "Dit programma bestaat uit een samenhangend pakket van maatregelen waarbij fors wordt geïnvesteerd in herstructurering van de economische functies van de stad Den Helder en in een duurzame economische ontwikkeling van het platteland. Met als doel; het creëren van nieuwe arbeidsplaatsen (5000 banen t/m 2006) en het verminderen van de langdurige werkloosheid in de regio." Dit gebeurt op basis van onderstaande zes speerpunten en bijbehorende maatregelen.

www.kopenmunt.nl

www.bedrijfsregio.nl



- Maatregel 1: compensatie rijk

De sociaal-economische problemen in de Kop van Noord-Holland zijn mede het gevolg van de forse inkrimping van de Marine. Daarom zal ook de komende jaren bij het Rijk worden aangedrongen op compenserende werkgelegenheid. Verwacht effect: 800 arbeidsplaatsen.

- Maatregel 2: kwaliteit bedrijfsomgeving

Wil de regio de bestaande bedrijvigheid kunnen behouden en nieuwe bedrijven en werkgelegenheid kunnen aantrekken, dan dient er geïnvesteerd te worden in bestaande en nieuwe (hoogwaardige) bedrijfslocaties. Met name in Den Helder, Schagen en Wieringermeer. Verwacht effect: minimaal 40 hectare nieuw bedrijventerrein en 600 nieuwe arbeidsplaatsen.

- Maatregel 3: kwaliteitsimpuls toerisme

Door de nabijheid van duinen, strand en veel water is de toeristische potentie van de Kop van Noord-Holland groot. De maatregel toerisme beoogt deze toeristisch recreatieve mogelijkheden te benutten en daarmee de werkgelegenheid en koopkracht in de regio te versterken. Kwaliteit en duurzaamheid staan daarbij voorop. Verwacht effect: aantoonbare groei aantal toeristische overnachtingen en arrangementen.

- Maatregel 4: scholing en arbeidsmarkt

De concurrentiekracht van een stad of regio wordt steeds meer bepaald door de aanwezigheid van voldoende en goed geschoold personeel. Daarvoor dient zowel door de overheid als het bedrijfsleven fors te worden geïnvesteerd in een gericht scholings- en reactiveringbeleid. Verwacht effect: toename aanbod goed opgeleid personeel en afname werkloosheid.

- Maatregel 5: stimuleren innovatie en ondernemerschap

De groei van de werkgelegenheid in de regio wordt vooral bepaald door de concurrentiekracht van het MKB. Om deze te versterken wordt geïnvesteerd in de professionalisering van de bedrijfsvoering, marktverbreding, technologie, innovatie en verbeterde samenwerking met kennisinstellingen.

- Maatregel 6: ondernemende stedelijk vernieuwing Den Helder

Absolute voorwaarde voor het welslagen van het programma Kop & Munt is een forse investering in de revitalisering van de stad Den Helder. Hiertoe stelde de gemeente in 1999 het strategisch kader vast in de beleidsnota 'Den Helder, woon- en leefstad met geleidelijke groei tot 2015'.

Economie Noordkop



Economie



De regio Kop van Noord-Holland telt negen gemeenten, 47 woonkernen en circa 162.000 inwoners. De economie wordt van oudsher gedomineerd door de overheidssector, non-profit sector en (zorg)instellingen. Ook instellingen als ECN (Energieonderzoek Centrum Nederland), TNO en NIOZ (Nederlands Instituut voor Onderzoek op Zee) zijn belangrijke werkgevers. De marktsector wordt voor een belangrijk deel bepaald door geografische factoren. Dit maakt dat de bloembollensector, de visserij, de offshore en het toerisme sterk zijn vertegenwoordigd. Verder is vooral de haven van Den Helder belangrijk geweest voor de ontwikkeling van een maritieme sector met tal van metaalbedrijven, onderhoudsfirma's, scheepsbouwers en technologische bedrijven. Ook aan de activiteiten rond de luchthaven bij Den Helder zijn meerdere bedrijven gelieerd.

*Gelukkig is de bereidheid tot samenwerking in
de regio groot*

Dat de quartaire sector dominant is, heeft deels te maken met het feit dat de Noordkop het dunst bevolkte gebied van Noord-Holland is. Met uitzondering van Den Helder en Schagen is het een echte plattelandsregio. Het gebied is waterrijk, wat lange tijd een grote rol heeft gespeeld in de economische ontwikkeling. Ook vandaag de dag is het water belangrijk, zij het vooral als aanjager van tal van recreatieve en toeristische ontwikkelingen. Verder zijn de detailhandel, landbouw, bouwnijverheid, zakelijke dienstverlening en sociaal-maatschappelijk instellingen belangrijke werkgevers.

Groeicijfers

De afgelopen jaren heeft de Kop van Noord-Holland volop geprofiteerd van het economische hoogtij. De laatste cijfers van de Kamer van Koophandel Noordwest-Holland (ERBO 2001) laten zelfs een bovengemiddelde groei zien. Met een toename van de werkgelegenheid van 3,1%, zit deze regio boven het landelijke gemiddelde (2,2%). De cijfers komen overeen met een groei van 900 banen van 15 uur per week of meer. De economie van Den Helder ontwikkelt zich minder gunstig dan die van de regio, wat zijn weerslag heeft op het imago van de stad en het sociaal-maatschappelijke woon- en leefklimaat. Vanzelfsprekend heeft dat alles te maken met de inkrimping van de Koninklijke Marine. Het is dan ook begrijpelijk dat Den Helder fors investeert in het aantrekken van nieuwe werkgelegenheid en het creëren van een aantrekkelijk woon- en leefklimaat.



Voor een stevig fiscaal en juridisch fundament

Wie zich bezighoudt met projectontwikkeling, krijgt te maken met een groot aantal juridische en fiscale kwesties. Loyens & Loeff heeft haar specialistische kennis op dit gebied gebundeld in het Team Projectontwikkeling, waardoor een fiscaal-juridische aanpak is gewaarborgd. Het Team is veelvuldig betrokken bij publiek-private samenwerkingen, als adviseur van de overheid of van de marktpartij, maar ook als adviseur van het publiek-private samenwerkingsverband. Zo trad Loyens & Loeff op als adviseur van de Gemeente Den Helder bij de herstructurering van de Oude Rijkswerf Willemsoord. Loyens & Loeff feliciteert Den Helder met de herbestemming van de werf.

LOYENS  LOEFF

Advocaten, belastingadviseurs, notarissen

www.loyensloeff.com

Amsterdam, Antwerpen*, Arnhem, Brussel*, Eindhoven, Luxemburg, Rotterdam, Aruba, Curaçao, Frankfurt, Genève, Londen, New York, Parijs, Singapore, Tokio.

* Loyens



Economie



Bovenregionale aanpak

De noodzakelijke veranderingen en gewenste resultaten gaan het draagvlak van de gemeente echter te boven. Gelukkig is de bereidheid tot samenwerking in de regio groot. Men is zich ervan bewust dat het voor de hele regio belangrijk is dat er wordt geïnvesteerd in de toekomst van de stad. Temeer daar dit garandeert dat het huidige, goede voorzieningenniveau beschikbaar blijft. De negen gemeenten in het gewest Kop van Noord-Holland, de provincie, het bedrijfsleven en de Kamer van Koophandel werken daarom intensief samen in het regio-economische actieplan Kop & Munt.

Kop & Munt sluit goed aan bij de gebiedsgerichte en programmatische aanpak die de provincie voorstaat. Het provinciale bestuur vindt het programma ambitieus van opzet, maar realistisch en uitvoerbaar. Het is een prima basis voor de acties die de provincie samen met de overige betrokken partijen in de Kop wil realiseren. Tot slot doet ook het rijk een flinke duit in de zak. Niet alleen heeft de regering in 2000 besloten een groot deel van de kosten te financieren. De ministeries van Defensie, Economische Zaken en Verkeer & Waterstaat zullen ook inhoudelijk bij de plannen en uitvoering betrokken zijn.

Europese subsidie

Er is ook Europese steun toegezegd. Het Europese subsidieprogramma Leader+ geldt inmiddels ook voor de Kop van Noord-Holland. Het door de regio ingediende 'Ontwikkelingsplan Kop- van Noord-Holland en Texel' is september 2001 goedgekeurd. Dit betekent dat de regio tot 2006 een financiële impuls van € 5,5 miljoen vanuit Brussel krijgt. De provincie, gemeenten en private sector verdubbelen dit bedrag. Tegelijk heeft het project Kop & Munt een Europese subsidie voor Plattelandsontwikkeling binnengehaald. De Kop van Noord-Holland krijgt voor ruim € 5 miljoen voor diverse projecten in de landbouw, natuurontwikkeling en recreatie. Ook deze middelen uit het plattelandsontwikkelingsplan (POP) van de Europese Unie worden door de lokale overheden verdubbeld.

“Voor Den Helder is herbesteding van de voormalige rijksverf van cruciaal belang”, vertelt Joop de Jong RA van HLB Schippers, het kantoor dat door de gemeente is ingeschakeld als interne accountant van de Oude Rijkswerf Willemsoord. “Het in oude glorie herstellen van ons belangrijkste culturele erfgoed houdt een fikse versterking in van de identiteit van de stad, de werkgelegenheid en het leefmilieu. Wij zijn er dan ook trots op dat wij hieraan mogen meewerken.”

HLB Schippers in Den Helder, dat onderdeel uitmaakt van de wereldwijde HLB International Federatie (450 vestigingen in 100 landen en ruim 12.250 medewerkers), functioneert sinds oktober 2001 als onafhankelijke accountant voor het project Willemsoord. Tevens zet ze een deel van haar backoffice en twee assistenten in via haar dochteronderneming HLB Schippers Business Consultants. Joop de Jong (registeraccoun-

Herkenbaar anders



Economie

tant) en Rens Ouwens (account-administratieconsulent) van HLB Schippers Den Helder voelen zich bij het project in hun stad betrokken. "Omdat we de Helderse gemeenschap goed kennen, kunnen we als klankbord fungeren. In zo'n positie voelen we ons als een vis in het water. Vooral ook omdat we in lengte van jaren aan de Oude Rijkswerf Willemsoord zijn verbonden", aldus De Jong, die tevens penningmeester is van de Helderse Ondernemersvereniging en betrokken is bij de Ondernemers Federatie Kop van Noord-Holland.

www.hlb.nl

Vliegwiel

Tegelijk is de transformatie van Willemsoord het vliegwiel voor tal van andere projecten in en rond de stad, zoals project Stadshart, de structuurvisie Stelling Den Helder en het project Blauwe Netwerk. Alleen al deze plannen zullen de stad vele honderden nieuwe arbeidsplaatsen opleveren. Volgens gedeputeerde drs. Bob Verburg zijn genoemde plannen van belang voor de vitaliteit van de stad Den Helder, maar even goed voor het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid.

"De kwaliteit van het woon- werk- en leefklimaat zijn belangrijke vestigingsvoorwaarden voor bedrijven en instellingen. Een andere voorwaarde is de potentie en aantrekkingskracht van het bestaande bedrijfsleven. Aangezien het sterkste punt van Den Helder haar centrale ligging aan het water is, zijn de meeste kansrijke sectoren dan ook te vinden in de aan het water gerelateerde bedrijvigheid: visserij, offshore, logistiek en waterrecreatie. Als provincie willen we de ontwikkelingen in deze sectoren krachtig stimuleren. Momenteel werken we aan het nieuwe Streekplan voor de provincie Noord-Holland waarin de economische ontwikkeling van Den Helder nadrukkelijk aandacht zal krijgen. Met name clustering van genoemde sectoren zijn voor ons belangrijk om de economische structuur van Den Helder breder te maken. Dit onder het motto: vertrouwen op eigen kracht."



Den Helder

moet

meer

vertrouwen

op eigen

kracht

Clustering

Visserij blijft volgens de gedeputeerde een belangrijke bron van directe en indirecte werkgelegenheid. "Samen met Den Oever en Oude Schild (Texel) moet Den Helder een actief en stimulerend beleid voeren om de visserij voldoende perspectief te geven. Onder meer door de haven en faciliteiten op peil te houden. Belangrijk daarbij is aanhaken bij de landelijke initiatiefgroep onder leiding van Commissaris der Koningin Van Gelder. Dit samenwerkingsverband in de visserijsector is opgezet om gezamenlijk een stevige lobby richting Brussel op te zetten. In dit verband is ook het Waddenzee Forum onder leiding van de Friese Commissaris der Koningin Nijpels van belang omdat de besluiten over de Waddenzee ook ruimte moeten bieden aan sociaal-economische ontwikkelingen."

Een tweede cluster is de offshore, die volgens Verburg grote potentie heeft in Den Helder. "Je ziet internationaal een concentratie van dit type bedrijven. Op het Noordzeeplat komen drie locaties in aanmerking voor een verregaande clustering van offshore-activiteiten: Aberdeen (Schotland), Lowestoft (Oost-Engeland) en Den Helder. Den Helder gooit volgens mij hoge ogen vanwege de open verbinding aan zee, de aanwezigheid van personeel, de gunstige vestigingsvoorwaarden en een grote helikopterluchthaven gericht op de offshore. Nu zie je al dat de aanwezige bedrijven elkaar versterken. Door verdere bundeling, uitbreiding en samenwerking zal de keuze van de olie- en gasindustrie voor één offshorehaven eerder in het voordeel van Den Helder uitpakken."

Veel potentie heeft ook de logistieke sector over water. "Zowel het goederenvervoer over de binnenwateren als het containervervoer over korte afstanden (short sea-verbindingen) hebben groeipotentie. Voor de binnenvaart denk ik onder meer aan het vervoeren van bulk (o.a. bollen) en containers. Voor de zeehavenfunctie denk ik aan een containerterminal in Den Helder gericht op het Oostzeegebied. Verder zullen we Noord-Holland beter moeten verkopen als een ideale watersportprovincie. Wat Friesland kan, kunnen wij ook. Tot slot moeten we vooral de marine niet vergeten, want ondanks de inkrimping is en blijft Defensie een belangrijke werkgever, die bovendien een grote bijdrage levert aan tal van ontwikkelingen en festiviteiten in en rond de stad", aldus gedeputeerde drs. Bob Verburg.

www.noord-holland.nl

www.networkedcity.nl



Water bindende factor economische groei



Water



Water is onlosmakelijk verbonden met Den Helder en de provincie Noord-Holland. Met Den Helder omdat de (zee)havenstad aan drie zijden omsloten is door water en daar van oudsher een groot deel van haar bestaansrecht aan ontleent. Voor Noord-Holland geldt hetzelfde. De provincie - met haar vele polders - is grotendeels aan het water onttrokken en bestaat nog steeds voor een kwart uit water. Meren, vaarten en sloten vormen een 'blauw netwerk' door de gehele provincie. Daarnaast wordt het 'schiereiland' grotendeels omringd door de Noordzee, de Waddenzee en het IJsselmeer. Het is niet verwonderlijk dat water zowel voor Den Helder als de provincie drager is van talrijke toeristische- en recreatieve projecten en bijdraagt aan de 'quality of life' van de hele regio. Maar bovenal is water belangrijk voor de regionale werkgelegenheid en de bindende factor voor economische groei. Vroeger, nu en in de toekomst.

De miljoeneninvestering in de herbestemming van de Oude Rijkswerf Willemsoord is in dat licht ook verklaarbaar en legitiem. De nieuwe nautische bestemming sluit uitstekend aan bij de identiteit van de stad. Zeker omdat tegelijkertijd vele bestaande watergerelateerde toeristische- en recreatie attracties worden opgewaardeerd, vernieuwd en uitgebouwd. Zo wordt Den Helder als havenstad weer het fysieke beginpunt van menig vakantie, uitstapje of cultuurhistorisch bezoek. Water speelt dan ook een belangrijke rol in veranderingsopgave die Den Helder en de Kop van Noord-Holland zichzelf hebben gesteld.

Dat de provincie Noord-Holland een fraaie kustlijn heeft met tal van bad- en vissersplaatsen, is alom bekend. Minder bekend is het omvangrijke netwerk van meren, kanalen en sloten die uitermate geschikt zijn voor vele vormen van watersport. "Daar gaan we de komende jaren aan werken", vertelt gedeputeerde drs. Bob Verburg van de provincie Noord-Holland. Hij is een belangrijk pleitbezorger van de verdere ontwikkeling en promotie van Noord-Holland als watersportprovincie. "Tot voor kort was het binnenwater een wat ondergeschoven kindje. Onterecht, want we bieden alles wat een watersporter zich maar kan wensen. Ik ben dan ook blij met initiatieven als de Staande Mastroute en het Blauwe Netwerk. Deze projecten om de voorzieningen voor de waterrecreant in de Kop van Noord-Holland aantrekkelijker te maken passen uitstekend in het Provinciale Streekplan. Daarmee kunnen we op een breed en geïntegreerd niveau samenwerken aan het provinciale thema Noord-Holland Maritiem dat als motto heeft; 'Water als Economische drager'. Het gaat daarbij om het ontwikkelen van allerlei projecten op en aan het water, zoals bedrijventerreinen, woningbouw en het koppelen van land- en waterrecreatie."

*“Tot voor kort
was het
binnenwater
een wat
ondergeschoven
kindje”*



Waterrijke historie Den Helder

Van oudsher zochten koopvaarders en oorlogsschepen beschutting in de zeegaten en stromen tussen Texel en de vissersdorpen Huisduinen en Helder. In 1782 werd het Nieuwe Diep afgedamd en ligplaats voor oorlogsbodems, waarna al snel een kleine reparatiewerf en kielplaats verrezen. Na voltooiing van de Stelling verrees binnen de verdedigingslinie het 'nieuwe' Den Helder dat zou uitgroeien tot een volwaardige, bloeiende havenplaats. Niet in de laatste plaats dankzij de opening van het Noord-Hollands

Kanaal (1825), de inpoldering van het Koegras en de investeringen van de uitdijende Koninklijke Marine. Den Helder werd na de Tweede Wereldoorlog de centrale basis van de Nederlandse vloot en de Marinestad van Nederland. Van de vlag en het wapen van de gemeente Den Helder valt de waterrijke historie af te lezen. De vlag bevat onder meer twee gekruiste zwarte ankers en het wapen kent drie kepers (o.a. terug te vinden op de epauletten van het officiersuniform).



MARIS

Uw professionele partner voor ontwikkeling van internet en intranet toepassingen

Intranet en internet in combinatie met database technieken kunnen op diverse fronten worden ingezet: voor promotie en marketing; voor customer relation management; voor verkoop en verhuur; en voor informatiediensten.

MARIS is zeer ervaren in de ontwikkeling van intranet en internet toepassingen, gebruikmakend van ASP applicaties, Visual Basic, Javascripting, Flash, en veelal rond SQL 2000 databases. MARIS beschikt over een eigen Content Management Systeem, dat op maat en met autorisatieniveau's kan worden ingericht, zodat klanten zelfstandig via internet hun websites gestructureerd kunnen bijhouden en beheren. MARIS beschikt over een zelf ontwikkeld internet Geografisch Informatie Systeem om locatiegebonden informatie dynamisch op digitale kaarten af te beelden en op te zoeken.

MARIS en haar dochter OIS bieden u de benodigde professionele ondersteuning op de volgende gebieden:

- productie van draaiboek voor de site inhoud
- ontwerp van huisstijl en website opmaak
- domeinregistratie en hosting van de website
- productie van de website
- analyse van gewenste logistiek
- inbouw van database applicaties
- inbouw van e-shop / transactie functionaliteit
- inbouw van Geografisch Informatie Systeem
- inbouw van open en besloten gedeelten
- secure server faciliteiten
- inbouw van Content Management Systeem
- onderhouds support
- aanmelding bij search engines
- online statistieken van site bezoek
- advisering bij marketing en promotie



www.ouderijkswerf.nl



www.noord-holland.com

Enkele van onze regionale klanten in de Kop van Noord-Holland:

Bedrijfsregio Kop van Noord-Holland
Haven en Scheepvaart Vereniging
ROC Kop van Noord-Holland
Regionale VVV Kop van Noord-Holland
VVV Callantssoog met online boekingssysteem
voor vakantiewoningen
Den Helder Support Services
Den Helder Offshore Service & Logistics Centre

Projectbureau Oude Rijks Werf
Programmabureau Kop en Munt
Seaworx
Holland Offshore Consulting
Networked City project
Seamar Shipping
ENSACO

Heeft u interesse in de opzet van een eigen website of intranet voor zakelijke toepassingen,
neemt u dan vrijblijvend contact met ons op voor een afspraak voor een nadere analyse en aanbieding.

MARIS BV
Dillenburgsingel 69
2263 HW Leidschendam
tel 070-3170960
maris@xs4all.nl
<http://www.maris.nl>

OIS
Marsdiepstraat 621
1784 AM Den Helder
tel 0223-660055
ois@xs4all.nl
<http://ois.maris.nl>

Uw professionele partner voor ontwikkeling van internet en intranet toepassingen



Water



Jaarlijks weten vele tienduizenden recreanten en toeristen uit binnen- en buitenland de waterrijke omgeving van Den Helder te vinden. Alleen al de jaarlijkse Vloeddagen, waarbij de marine een open dag houdt met veel spektakel, trekken vele bezoekers. Ook profiteert de stad van de toeristenstroom richting Texel en natuurlijk van ideale ligging met natuurgebieden, zee, strand en vele watersportvoorzieningen op een steenworp afstand.

Door de Oude Rijkswerf Willemsoord een nieuwe bestemming te geven krijgt de stad er een nautische topattractie bij. Gesitueerd in een lus van water, op de overgang van de Noordzee naar het Nieuwe Diep, herstelt de rijkswerf nieuwe stijl de relatie tussen stad en zee. Het weer opvallend in beeld brengen van het Marsdiep, de Waddenzee en Texel legt bovendien een sterk accent op de bijzondere ligging van Den Helder, die volgens het rapport 'Den Helder op weg naar de volgende eeuw' een grote aantrekkingskracht zal hebben op jong en oud.

Belang project stadshart

Ook gedeputeerde drs. Bob Verburg van de provincie Noord-Holland is overtuigd van de kansen die de herbestemming van de oude rijkswerf Den Helder biedt. Zeker wanneer het stadshart binnenkort wordt aangepakt.



"De toerist die het nautische themapark bezoekt, zal zeker even de stad in willen. Maar dan dient het centrum wel aantrekkelijk genoeg te zijn. Wat dat betreft valt er aan het stadshart het nodige te verbeteren. Zowel als het gaat om het voorzieningenniveau als de uitstraling. Daarom ben ik verheugd dat de gemeente deze opgave de komende jaren, samen met het bedrijfsleven, gaat aanpakken. Temeer omdat het een positieve uitwerking zal hebben op het ondernemers- en investeringsklimaat."

Deze visie wordt onderschreven door de Helderse accountants Joop de Jong en Rens Ouwens van HLB Schippers. "Onze betrokkenheid gaat verder dan onze functie van intern accountant van de herbestemming van de Oude Rijkswerf Willemsoord. We voelen ons medeverantwoordelijk voor de Helderse gemeenschap", zegt registeraccountant De Jong. "En dat geldt voor veel ondernemers in Den Helder. Als penningmeester van de Helderse Ondernemersvereniging weet ik dat de revitalisering enorm leeft in onze stad. De bereidheid om samen de schouders er onder te zetten is nog nooit zo groot geweest."

www.denhelder.nl

www.denhelder-stadshart.nl

www.ouderijkswerfwillemsoord.nl

www.hlb-schippers.nl



Water



Niet alleen Den Helder is nauw verbonden met water. De gehele provincie Noord-Holland heeft van oudsher een speciale relatie met water. Rechtstreeks of indirect is water voor velen een broodwinning. In deze sector bieden meer dan 2200 bedrijven werk aan 27.000 personen. De totale omzet bedraagt € 3 miljard. Een zo belangrijke pijler van de economie verdient extra aandacht, vindt gedeputeerde Verburg. Met het programma 'Noord-Holland Maritiem' komt de provincie aan dit voornemen tegemoet.

Sinds 1997 heeft de provincie in de maritieme sector al meer dan € 41 miljoen bijgedragen op een totaalinvestering van € 377 miljoen. Een injectie die Noord-Holland meer dan 3500 directe arbeidsplaatsen heeft opgeleverd. Zwaartepunten liggen in Den Helder, de IJmond en Amsterdam. Ook de herbestemming van de Oude Rijkswerf Willemsoord valt binnen dit provinciale programma. Hetzelfde geldt voor het maritieme museumfunctie en de faciliteiten voor historische schepen.

www.noord-holland-tourist.nl

Streekplan en ecologische hoofdstructuur

De hoofdlijnen van het uit te voeren beleid zijn verwoord in het provinciale Streekplan, het economisch actieprogramma "Kop & Munt", de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur, het provinciale Waterhuishoudingsplan en de vigerende Waterbeheersplannen van Uitwaterende Sluizen en Hollands Kroon. Het gaat in deze plannen om drie poten: natuurontwikkeling (ecologische verbindingzones), veiligheid en recreatie en toerisme. Bepalend voor alle plannen in Noord-Holland Noord wordt het nieuwe Provinciale Streekplan, dat in 2005 van kracht wordt. Volgens de gedeputeerde wordt nu al veel aandacht besteed aan het creëren van meer watergerelateerde voorzie-

ningen. Water wordt gezien als een stuwende kracht in de regionale economische ontwikkeling. Het ondersteunen van lopende programma's als Water Bindt, Staande Mastroute en het Blauwe Netwerk vindt Verburg erg belangrijk.

Water Bindt

Water speelt een (ver)bindende rol bij de versterking van de ecologische waarden en bij de uitbouw van toeristische en recreatieve potenties in de Kop van Noord-Holland. Daarom is het gewenst dat de belangen van natuur, cultuur en landschap worden afgestemd op die van watersport, waterrecreatie en andere economische activiteiten. Daarbij kunnen de ecologische en economische waarden elkaar prima versterken. In het project Water Bindt werken provincie, gemeenten en waterschappen in de kop van Noord-Holland nauw samen. Er zijn plannen ontwikkeld voor het Amstelmeergebied en projecten gepland in Middenmeer, Sloodorp, Kleine Sluis, Kolhorn en Oude Sluis. Ook het mogelijk realiseren van een Wieringerrandmeer valt binnen het project Water Bindt. Hier wil men een open verbinding realiseren met het IJsselmeer en aansluiten op het provinciale netwerk van doorgaande vaarroutes. Verder is het Duinzoomproject bij Den Helder een representatief voorbeeld van hoe het creëren van



extra capaciteit om overtollig water te kunnen opslaan en lozen gepaard kan gaan met natuurontwikkeling en de aanleg van kano-routes.

www.waterbindt.nl

Staan de Mastroute

Mei 2001 wezen Provinciale Staten van Noord-Holland een aantal projecten aan voor een investering uit de zogenaamde UNA-gelden. Ook het door Noord-Holland Maritiem ingediende plan voor een Staande Mastroute (22,7 miljoen) werd gehonoreerd. In dit project wordt een aantal vaarroutes in Noord-Holland Noord zodanig opgewaardeerd dat zowel zeiljachten met staande mast als charterschepen van de bruine vloot en hoog geladen binnenschepen probleemloos kunnen varen. Langs de routes worden de voorzieningen, aanlegplaatsen en overnachtingsmogelijkheden vernieuwd of uitgebreid, waarvan ook het plattelandstoerisme profiteert. Ook Den Helder vaart wel bij dit plan. De zuidkant van de stad krijgt een open verbinding met het water, wat voor de nodige economische spin-off zal zorgen.

www.staan de-mastroute.nl



opwaarderen van de huidige voorzieningen en het aanleggen van nieuwe infrastructuur en aanlegplaatsen. Tevens worden waterknooppunten geoptimaliseerd, knelpunten weggenomen en nieuwe vaarroutes ontwikkeld. Het projectbureau is een initiatief van de provincie Noord-Holland, de gemeenten in de regio en het Gewest Kop van Noord-Holland. De nadruk ligt op het, samen met de private sector en de dorpsbewoners, realiseren van attractieve bestemmingen die zowel over land als via de waterwegen bereikbaar zijn. De projecten van het Blauwe Netwerk, uitgesplitst in de onderdelen aanlegplaatsen, kanoroutes en wandelroutes, leveren een duurzame bijdrage aan de economische ontwikkeling en leefbaarheid in de Kop van Noord-Holland.

www.blauwenetwerk.nl

Blauwe Netwerk

Sinds juni 1997 is het projectbureau Blauwe Netwerk actief met het voor watersporters toegankelijker maken van de vaarwegen in de Kop van Noord-Holland. Doel is de toeristische attractiewaarde van de vaarwegen en aanlegplaatsen in de Noordkop te verhogen. Met name de recreatie- en toervaart krijgen veel aandacht, onder meer door het



Een uitgave van Revue Arts

REVUEARTS^{BV}

UITGEVERS

Plaats 21

2513 AD Den Haag

T: +31 (0)70 3 64 44 41

F: +31 (0)70 3 65 62 02

I: www.revue-arts.nl

E: uitgevers@revue-arts.nl



Aan deze uitgave werkten mee:

Frits van 't Groenewout

Danny van Moergestel

Leon Remeijers

Coördinatie Oude Rijkswerf

Willemsoord:

Hans Hesselink

Matthie H. Vermeulen

Redactionele realisatie:

Schrijfburo Terwisscha & Wagenaar,

Leeuwarden

Vertaling:

Esperanto, Den Haag

Fotografie:

www.picturedesk.nl

PR Company, Den Helder

Vormgeving en lithografie:

Zizo: creatie en litho, Scheveningen

Druk:

Grafisch Bedrijf Pitman, Goes



- | | | |
|----|---|----------------------|
| 24 | Golf & Beach Resort Ooghduyne | Juliana Dorp aan Zee |
| 14 | De Groot Beton- en Waterbouw B.V. | Harlingen |
| 16 | Helders Schildersbedrijf B.V. | Den Helder |
| 02 | HLB Schippers | Den Helder |
| 18 | ING Bank | Den Helder |
| 26 | IPMMC Vastgoed | Utrecht |
| 8 | De Jong Assurantiën | Den Helder |
| 4 | Kamer van Koophandel Noordwest-Holland | Den Helder |
| 28 | Reinigings- en Straalbedrijf Stef Kuilboer B.V. | Heerhugowaard |
| 03 | Kalmar Solutions BV | Rotterdam |
| 28 | De Kampanje | Den Helder |
| 24 | Aannemingsbedrijf Klein Wieringen bv | Hippolytushoef |
| 30 | Kop & Munt | Den Helder |
| 16 | Loos Betonvloeren Obdam B.V. | Obdam |
| 34 | Loyens & Loeff | Amsterdam |
| 40 | Maris BV | Leidschendam |
| 8 | NAK - Woudenberg V.O.F. | Den Helder |
| 2 | Provincie Noord-Holland | Haarlem |
| 6 | Polyfilm B.V. | Lelystad |
| 6 | L.F. Stam B.V. | Warmenhuizen |
| 26 | Soelaas Milieu-Adviezen B.V. | Castricum |
| 20 | Stichting Bedrijfsregio Kop van Noord-Holland | Den Helder |
| 18 | Atelier Quadrat | Rotterdam |
| 4 | de Vries & van de Wiel | Schagen |





Kalmar

Met grote doelmatigheid verricht Kalmar Solutions (voorheen Groot-Hensen) werkzaamheden aan bewegingswerktuigen en staalconstructies, zoals:

- hijsinstallaties voor de industrie en havenbedrijven
- beweegbare en vaste bruggen
- sluizen en stuwen
- installaties voor transport en overslag

Als professionele dienstverleners met ruime praktijkervaring bieden wij zekerheid. Wij hanteren een hoge technische standaard en grote flexibiliteit.

Onderhoud, reparatie en modificatie

Preventief onderhoud verzekert u van de optimale werking en bedrijfszekerheid van uw installaties. Wij beschikken over een afdeling engineering en uitvoering. Ook beschikken wij over de faciliteiten voor het fabriceren en conserveren van constructie- en machinewerk.

Inspecties

Voor de inspectie van hijsinstallaties en beweegbare bruggen beschikt Kalmar Solutions over een vast team van inspecteurs. Deze inspecties worden uitgevoerd volgens de wettelijke voorschriften.



KALMAR SOLUTIONS BV

Postbus 5210 3008 AE Rotterdam
Doklaan 22 3081 AD Rotterdam
Telefoon +31-10-294 66 66
Fax +31-10-294 66 21
E-mail solutions.nl@kalmarind.com





www.ouderijkswerfwillemsoord.nl